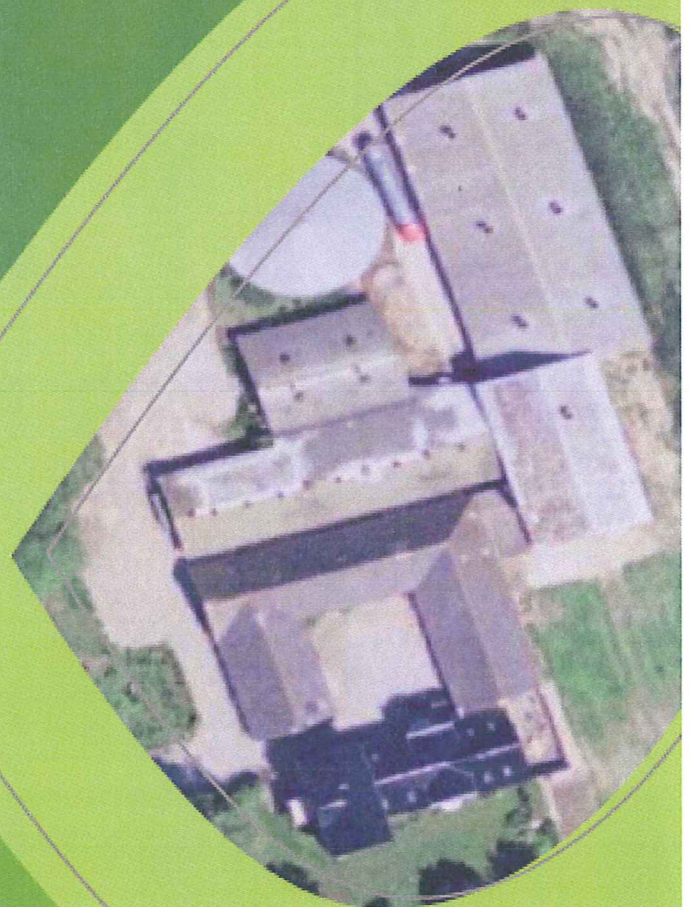

Miljøgodkendelse af slagtesvineproduktion

Svennesmølle 26, 6470 Sydals

*Meddelt:
28. januar 2009, efter kapitel 5
i miljøbeskyttelsesloven
Sønderborg Kommune
Landbrugsgruppen*

Denne miljøgodkendelse er udarbejdet af Sønderborg Kommune.

Ansøgningen har været bekendtgjort i Sønderborg Ugeavis den 20. august 2008.

Et udkast til miljøgodkendelsen har været i høring hos Jan Paulsen Petersen, landmand og Ulla Pallesen, LandboSyd.

Godkendelsen er meddelt 28. januar 2009 Godkendelsen er annonceret i Sønderborg Ugeavis 28. januar 2009.

Sagsbehandler: Helle Dueholm Pedersen

Sag nr. 07/862

Ks: EHHA & TC

Ikke teknisk resume

Der søges om miljøgodkendelse til hold af 7475 slagtesvin fra 30-110 kg, 1 avlstyr (tung race), 4 ammekøer (400-600 kg) samt 1 hest (300-500 kg) svarende i alt til 246,8 dyreenheder. Dyreholdet skal godkendes, jævnfør godkendelsesbekendtgørelsens listepunkt I101, da antallet af stipladser til slagtesvin overstiger 2000 stk. og 210 dyreenheder. Miljøgodkendelsen gives i henhold til kapitel 5 i miljøbeskyttelsesloven. Der er tale om en mindre ændring af dyreholdet på ejendommen, der tidligere udelukkende har bestået af 8950 slagtesvin fra 30-100 kg svarende til 246,8 dyreenheder. Det tidligere dyrehold er anmeldt og screenet af Sønderjyllands Amt den 4. februar 2003. Amtet har været forespurgt vedrørende screening af det ændrede dyrehold, men har vurderet, at ændringen ikke er til skade for miljøet. Sønderborg Områdets Miljøcenter, som var myndighed på ejendommen i 2003 har vurderet, at ændringen af dyreholdet ikke krævede en lokaliseringsgodkendelse.

Dyreholdet foregår i eksisterende staldanlæg.

INDHOLDSFORTEGNELSE

MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	7
1. Ansøger og ejerforhold	7
2. Virksomhedens art	7
3. Etablering	8
4. Landbrugets dyrehold	8
5. Beliggenhed	9
6. Indretning og drift	10
7. Gødningshåndtering	11
8. Harmoni- og arealkrav	13
9. Forbrug af råvarer og hjælpestoffer	14
10. Forurening og forureningsbegrænsende foranstaltninger	15
10.1 Ammoniak og påvirkning af Natura 2000.....	15
10.2 Luftforurening	16
10.3 Spildevand.....	18
10.4 Støj	18
10.5 Til- og frakørsel.....	19
10.6 Affald	20
10.7 Jord, grundvand, vandløb og søer	21
10.8 Flue og skadedyrsbekæmpelse.....	22
11. Driftsforstyrrelser og uheld	22
12. Renere teknologi og bedst tilgængelig teknik (BAT)	23
13. Virksomhedens forslag til vilkår og egenkontrol.....	27
14. Forhold ved virksomhedens ophør.....	28
15. Andet.....	28
16. Høring	28
17. Forholdet til VVM-reglerne	28
18. Konklusion.....	28
VILKÅR FOR ETABLERING OG DRIFT	30
1. Indretning og drift	30
2. Luft/lugt	31
3. Spildevand.....	31
4. Støj	32
5. Affald	33
6. Jord, grundvand, vandløb og søer	33
7. BAT.....	33
8. Andet.....	34
9. Ikrafttrædelse og tidsfrister	34
Klage.....	34
Generelt	35
KLAGEVEJLEDNING.....	36

BILAG

1. Liste over sagens akter,
2. Virksomhedens placering
3. Arealer
4. Bygningsoversigt
5. Kort over lokaliteter, hvor der stilles vilkår om 5 meter bræmmer
6. Lugtberegninger
7. Screeningsafgørelse
8. Transportveje for gylle fra ejendommen
9. Lovgrundlag og refereret materiale

MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING

Sønderborg kommune har den 20. marts 2006 modtaget ansøgning fra Jan Paulsen Petersen om miljøgodkendelse af udvidelse og drift af husdyrproduktion på Svennesmølle 26, Sydals.

Miljøgodkendelsen søges, da der på ejendommen er mere end 2000 stipladser til slagtesvin og mere end 210 dyreenheder i slagtesvin i henhold til godkendelsesbekendtgørelsens listepunkt I101. Godkendelsen gives i henhold til Miljøbeskyttelseslovens kapitel 5. Godkendelsen af ejendommen er ikke omfattet af husdyrlovens § 12, da der er tale om en godkendelse af en sag, som er påbegyndt inden lovens ikrafttræden 1. januar 2007.

Ejendommen har mere end 210 DE slagtesvin. Ejendommen blev derfor omfattet af "Bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomhed" nr. 652 3. juli 2003. Der skulle have været udarbejdet en miljøgodkendelse til ejendommen. Miljømyndigheden bliver opmærksom på dette forhold i 2005. Det sker i forbindelse med en ændring af "Bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomhed" nr. 878 af 19. september 2005, hvor anlæg med mere end 2000 stipladser til slagtesvin blev godkendelsespligtige. Miljømyndigheden oplyser ansøger om, at hans virksomhed er godkendelsespligtig. Ansøger indsender ansøgning om miljøgodkendelsen og sagsbehandlingen starter i august 2006.

Den miljøtekniske beskrivelse bygger på virksomhedens ansøgning og en række supplerende oplysninger. Se bilag 1.

Hvor det er fundet relevant, har Sønderborg Kommune vurderet på konsekvenserne af miljøgodkendelsen, samt givet begrundelse for de opstillede vilkår.

1. Ansøger og ejerforhold

Ansøgerens navn: Jan Paulsen Petersen
 Adresse: Svennesmølle 26
 Telefon: 74407022 / 21268370

Ejendommens adresse: Svennesmølle 26-28
 Matrikel: 13 med flere Mommark, Lysabild
 CVR-nr.: 15-21-37-44
 P-nr.: 1.000.881.942
 CHR-nr.: 86197

Ejer af ejendommen: Jan Paulsen Petersen
 Ejer af virksomheden: Jan Paulsen Petersen

2. Virksomhedens art

Der søges om godkendelse til at drive ejendommen med et dyrehold på 7475 slagtesvin fra 30-110 kg, 1 avlstyr (tung race), 4 ammekøer (400-600 kg) samt 1 hest (300-500 kg) svarende i alt til 246,8 dyreenheder. Det lovlige dyrehold på ejen-

dommen har tidligere været 8950 slagtesvin fra 30-100 kg svarende til 246,8 dyreenheder og dyreholdet er den 4. februar 2003 blevet screenet på baggrund af dette dyrehold. Amtet har vurderet, at udvidelsen af dyreholdet ikke var VVM-pligtig. En kopi af screeningsafgørelsen kan ses i bilag 7 Virksomheden er derfor omfattet af husdyrgødningsbekendtgørelsen samt af godkendelsesbekendtgørelsens listepunkt I 101.

Ansøger ønsker ikke at foretage bygningsmæssige udvidelser eller ændringer i forbindelse med godkendelsen af ejendommen. (se bilag 4).

3. Etablering

Den nuværende virksomhed er etableret 18. november 2002. Der har også før denne dato været husdyrhold på ejendommen.

Der sker ingen bygningsmæssige udvidelser eller ændringer i forbindelse med ændringen af produktionen.

4. Landbrugets dyrehold

Ejendommens årlige dyrehold/produktion udregnet efter de gældende regler for beregning af dyreenheder udgør både før og efter ændringen 246,8 DE.

Tabel 1 Dyreholdets størrelse

Art	Før udvidelse		Efter udvidelse	
	antal	DE	Antal	DE
Slagtesvin 30-100 kg	8950	246,8		
Slagtesvin 30-110 kg			7475	243,5
Hest (300-500 kg)			1	0,3
Ammekøer (400-600 kg)			4	2,5
Avlstyr (tung race)			1	0,5
		246,8		246,8

Ansøger har yderligere ejendomme, der ligger på nedenstående adresser. Husdyrholdet på ejendommene består på godkendelsestidspunktet af:

- **Kegnæsvej 78, Sydals:** 7577 slagtesvin (30-110 kg) svarende til 246,8 dyreenheder. Ejendommen har fået miljøgodkendelse den 24. december 2008.
- **Tandshede 9, Sydals:** 250 søer med smågrise indtil 7,2kg og 6125 smågrise fra 7,2-30 kg svarende til i alt 93,1 dyreenheder.
- **Skovmosevej 4-6, Sydals:** 4000 slagtesvin (30-102 kg) og 11.600 smågrise (7,2-30 kg) svarende til i alt 180,58 dyreenheder.

Miljømyndighedens vurdering

For at kunne kontrollere om godkendelsens vilkår om maksimalt dyrehold overholdes - med hensyn til antal, vægt og sammensætning af dyr – stilles der vilkår om, at der skal føres en driftsjournal. Driftsjournalen skal indeholde gennemsnit-

lig indgangs- og udgangsvægt for alle hold, som indsættes og tages ud af i staldene.

Der stilles vilkår om, at der på ejendommen skal være mulighed for, at føre tilsyn med dyreholdets størrelse ved optælling af dyr i staldene. I forbindelse med tilsyn i staldene vil miljømedarbejderen overholde de gældende karantæneregler for besætningen.

Det stilles vilkår om størrelsen af det tilladte dyrehold på ejendommen.

I forbindelse med tilsyn vil miljømyndigheden gennemgå følgende: Driftsregnskaber, e-kontrol, gødningsregnskab, slagteriafregninger og/eller besætningslister for at dokumentere dyreholdets størrelse. Desuden stilles der vilkår om, at gødningsregnskabet skal opgøres på bedriftsniveau.

5. Beliggenhed

Ejendommens eksisterende bygninger ligger i samlet bebyggelse i landzone lige udenfor Mommark. Afstanden fra stalden til den nærmeste beboelse i landzonen, beliggende Svennesmølle 5, er ca. ca. 70 meter. Beliggenheden fremgår af bilag 2.

Det vejledende afstandskrav for afstanden fra svinebrug til beboelse i landzone ved en produktion af slagtesvin på 243,5 DE er ca. 350 meter jf. Miljøstyrelsens vejledning om godkendelse af husdyrbrug. Denne afstand er ikke overholdt. I forbindelse med høring af de omkringboende i en radius på 350 meter omkring ejendommen er der ikke indkommet nogen kommentarer.

Følgende adresser er blevet hørt i forbindelse med partshøringen: Svennesmølle 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 12, 16, 18, 18A, 22, 24 samt Mommarkvej 403 og 405.

Ifølge Kommuneplan 2005 – 2017 for Sønderborg Kommune ligger virksomheden i delområde LY-C3, som er udlagt til mindre bymæssig bebyggelse med boliger samt erhvervs- og servicevirksomheder. I henhold til lugtberegningen påvirkes en radius på 642 meter omkring ejendommen af staldlugt i sommerperioden se bilag 6. Indenfor dette område berøres et lokalplanlagt område (LY 8) – Mommark havn, som er udlagt til rekreative formål: feriepark, camping eller lign. med maksimalt 200 enheder. Området er beliggende i landzone.

Ifølge Spildevandsplan 2001/2005 for Sydals Kommune, som omfatter planperioden til år 2005, er området separatkloakeret. Proces- og sanitært spildevand samt regn- og tagvand afledes til vandløb nr. L4 og derfra videre til Lillebælt.

Ejendommen forsynes med vand fra Sydals Øst Vandforsyning.

Miljømyndighedens vurdering

Sønderborg Kommune har foretaget partshøring af alle naboer indenfor en radius på 300 meter omkring ejendommen. I forbindelse med partshøringen er der ikke indkommet nogen kommentarer. Da der er tale om godkendelse af en allerede

eksisterende og lovlig produktion, og det vurderes, at lugtgenerne for de omkringboende efter godkendelsen vil være mindre eller lig de nuværende, vurderer Sønderborg Kommune, at beliggenheden er forenelig med den skitserede ændring i afgangsvægten på slagtesvinene.

Jan Kay, Svennesmølle 24, 6470 Sydals har i forbindelse med nabohøringen bedt om at få tilsendt ansøgningsmaterialet, og har herefter meddelt, at han ikke har yderligere kommentarer.

I forhold til det lokalplanlagte område ved Mommark havn vurderer Sønderborg Kommune, at da der er tale om miljøgodkendelse af et eksisterende lovligt husdyrhold ville det ikke være proportionalt at stille vilkår om lugtreduktion.

6. Indretning og drift

Landbruget drives som konventionelt landbrug med en produktion af tungsvin. Svinene indsættes i hold 3,8 gange årligt. Færdigfoder opbevares i 4 beholdere af i alt 35 tons og valle opbevares i 2 beholdere af i alt 25 tons. Beholderne står i bygning 3 sammen med 2 blandekar. Svinene fodres med vådfoder, som snegles ud i staldene fra blandedanlægget i bygning 3. Placeringen af produktionsanlæggene fremgår af bilag 2 og 4.

Ejendommens bebyggede erhvervsareal er på ansøgningstidspunktet ifølge BBR opgjort til 1638 m².

Bygninger, antal stipladser samt maksimal ventilation m.v. fremgår af tabel 2. Kort over bygninger mv. kan ses i bilag 4.

Tabel 2 Bygningsindretning, stipladser og ventilation

	Bygninger	Staldsystem, type	Antal stipladser	Ventilationsstype	Maksimal ventilation [m ³ /h]	Antal afkast
1	Stald	Miljøspalte	750	Undertryk	5*15000	5 ind / 5ud
2	Stald	Fuldspalte	400	Overtryk	2*20000	4 ind/ 2 ud
3	Stald og foderrum	1/3 drænet og 2/3 fuldspalte	300	Undertryk	30000	1 ud
4	Stald	1/3 drænet og 2/3 fuldspalte	672	Undertryk diffus	6*17000	6 ud

Alle afkast er uden afdækningsplader og ventilationskapaciteten er opgivet for udsugningerne. Kapaciteterne for udsugningen er skønnet ud fra normtal, da der ikke har kunnet findes oplysninger om dem. Der stilles vilkår om driftsjournal for renholdelse af ventilationsanlæg. Afkastenes placering kan ses af bilag 4.

Ansøger oplyser, at staldgulvene i stald 1 lever op til velfærdskravene i 2013 og 2015.

Udslusning af gylle foregår med træk og slip system, hvorved gyllen selv løber til forbeholder hvorfra den pumpes til gyllebeholderen. Anlægget indeholder kun stalde med spaltegulve med vakuumsystem til hyppig fjernelse af gylle. Der udsluses gylle ca. hver anden uge, og normalt aldrig i tidsrummet fredag eftermiddag til og med søndag samt på helligdage.

Kunstgødning opbevares på ejendommen på Tandshede 9, Sydals.

Miljømyndighedens vurdering

For at sikre, at ventileringen til enhver tid fungerer optimalt, stilles der vilkår om driftsjournal for renholdelse af ventilationsanlæg.

For at mindske lugtgenerne for de omkringboende stilles der vilkår om, at afkast skal rengøres efter hvert hold slagtesvin, så den bedst mulige luftgennemstrømning sikres.

Der stilles vilkår om, at ændringer i for eksempel staldindretning eller ventilationsarrangementer skal anmeldes til Sønderborg Kommune.

For at minimere risikoen for forurening i forbindelse med driften stilles der bl.a. vilkår til opbevaring og bortskaffelse af døde dyr, fluebekæmpelse, overvågning ved påfyldning af gyllevogn, marksprøjte m.v. Se de efterfølgende afsnit.

På grund af den nabolære placering stilles der vilkår om, at virksomhedens drift skal tilrettelægges på en måde, som medfører mindst mulig gene for omgivelserne. Desuden stilles der vilkår om, at udslusning af gylle fra staldene ikke må ske på lør-, søn- eller helligdage.

7. Gødningshåndtering

Der er indsendt en kapacitetserklæring i forbindelse med ansøgningen. Den beregnede gødningsmængde (inklusive rengøringsvand og drikkevandsspild) er i alt 4400 m³ pr. år.

Da gyllebeholderen er overdækket kommer der ikke regnvand deri. Derfor kan der fratrækkes ca. 400 m³ regnvand, idet der i normtallene er medregnet 0,4 m³ pr. m² beholderoverflade i en 4 m dyb beholder, se Landbrugets Byggeblad nr. 95.03-03 revideret 30.11.2004).

Dybstrøelse og fast gødning fra kvæg og hest fyldes i gyllebeholderen.

7.1 Gødningsopbevaringsanlæg

Den tilstrækkelige opbevaringskapacitet opgøres til 3300 m³, svarende til 9 måneders kapacitet. Opbevaringsanlæggene fremgår af tabel 3:

Tabel 3 Opbevaringsanlæg

Opbevaringsanlæg	Opførelse [år]	Før udvidelse		Efter udvidelse	
		Flydende rumfang [m ³]	Fast rumfang [m ³]	Flydende rumfang [m ³]	Fast rumfang [m ³]
Gyllebeholder	1987	1250	-	1250	-
Fortank	1987	20	-	20	-
Kanaler	-	800	-	800	-
Lejet kapacitet *	-	1500	-	1500	-
I alt		3570		3570	

*Ansøger har lejet 1200 m³ på Nolvevej 22, Bylderup Bov og 300 m³ ved St. Jyndevad Forsøgsstation.

Ved produktion af 4000m³ gylle pr. år opgøres kapaciteten til 10,8 måneder.

Gyllebeholderen har sidst gennemgået beholderkontrol den 28. april 1998. Ansøger er pr. brev orienteret om, at beholderen skal gennemgå beholderkontrol eller tages ud af drift. Fristen er i brevet sat til 1. februar 2009.

Miljømyndighedens vurdering

Med hensyn til opbevaring af gylle stilles vilkår om, at der til enhver tid skal være kapacitet til opbevaring af gylle og vaskevand m.v. indtil udbringning kan ske, dog minimum 9 måneder. Kravet er opfyldt, da opbevaringskapaciteten er beregnet til at være stor nok til næsten 11 måneder.

Der stilles desuden vilkår om, at ændring af opbevaringsaftaler skal meddeles miljømyndigheden skriftligt.

Da hesten og kvæget er udegående langt hovedparten af året medtages de ikke i kapacitetsbereningen.

Miljømyndigheden har flere gange efterspurgt skriftlige aftaler om overførsel til gødning til beholderne på Nolvevej 22 og ved St. Jyndevad Forsøgsstation. Af gødningsregnskabet fremgår, at gødningen flyttes dertil, men ikke at den opbevares på ejendommene. Der stilles derfor vilkår om, at skriftlige aftaler om overførsel og opbevaring af gylle i ovenstående beholdere skal være miljømyndigheden i hænde senest 2. marts 2009.

7.2 Tilførsel af gødning

Der modtages ikke gødning eller slam fra andre.

7.3 N- og P-balance

I forbindelse med miljøgodkendelsen af ejendommen bliver dyreholdet på ejendommen ændret i henhold til det ovenfor beskrevne. Det betyder en lille netto-nedgang af kvælstof (N) på samlet 18 kg på ejendommens arealer svarende til 0,10 kg/ha.

Mængden af udbragt fosfor (P) falder marginalt med samlet 46 kg P pr. år på ejendommens udbringningsarealer svarende til 0,25 kg/ha.

Miljømyndighedens vurdering

Da mængden af udbragt fosfor og kvælstof er næsten uændret, vurderer Sønderborg Kommune, at ændringen af dyreholdet vil have en marginal positiv effekt på udbringningsarealer, da næringsstofbelastningen mindskes.

Ejendommenes dyrehold og udbringning af husdyrgødning er blevet screenet ved Sønderjyllands Amt den 4. februar 2003, og amtet har vurderet, at udvidelsen af dyreholdet ikke er omfattet af bestemmelserne om VVM-pligt.

7.4 Udbringningsarealer

I forbindelse med miljøgodkendelsen af ejendommen er udbringningsarealerne til CVR-nummeret blevet gennemgået. Alle ejede og forpagtede arealer, på nær matrikel 652 Tandslet ejerlav, Tandslet sogn er blevet screenet af Sønderjyllands Amt.

Matrikel 652 Tandslet ejerlav, Tandslet sogn er beliggende i område med særlige drikkevandsinteresser, indvindingsområde til Sydals Øst vandforsyning og opland til særligt følsomme vandløb. Der ligger to vandhuller på eller i umiddelbar tilknytning til arealerne. Vandhullerne er ikke registreret som § 3.

Miljømyndighedens vurdering

Sønderjyllands Amt har ikke i screeningen fundet det relevant at stille forudsætninger. Derfor vurderer miljømyndigheden, at udvidelsen ikke påvirker omgivelserne væsentligt. Screeningsafgørelsen er indsat i bilag 7.

I forhold til udbringning af husdyrgødning på matrikel 652 Tandslet ejerlav, Tandslet sogn vurderes det, at da arealet ligger udenfor nitratfølsomt indvindingsområde og lertykkelsen under arealet er god udgør udbringning af husdyrgødning ingen risiko for grundvandet. Da Sønderjyllands Amt ikke har valgt at sætte særlige vilkår de omkringliggende arealer i forhold til belastningen til særligt forureningsfølsomme vandløb har Sønderborg Kommune vurderet, at det ikke er muligt at stille vilkår til ændring af udbringningsarealer, da dette i henhold til husdyrlovens regler ikke er en godkendelsespligtig ændring jf. Miljøstyrelsens FAQ 15.

Der stilles vilkår om, at ændring af udbringningsarealer for CVR-nummeret skal meddeles Sønderborg Kommune.

8. Harmoni- og arealkrav

8.1 Harmoniareal

Udbringningsarealerne fordeles på følgende måde:

Ejendommens eget udbringningsareal	54 ha
Gylleaftaler	<u>135 ha</u>
Udbringningsareal total	<u><u>189 ha</u></u>

Ifølge den gældende husdyrgødningsbekendtgørelse må der højst udbringes en husdyrgødningsmængde svarende til 1,4 DE pr. ha pr. planperiode for svin. Hvis der på et tidspunkt ikke er tilstrækkeligt udbringningsareal til rådighed, skal dyreholdet derfor mindskes, så de gældende harmonikrav kan overholdes.

Arealerne, der benyttes på godkendelsestidspunktet, fremgår af bilag 3.

8.2 Arealkrav

I forhold til Landbrugsloven er der for landbrugsejendomme et krav til egne arealer, arealkravet. Arealkravet skal udgøre en vis andel af det beregnede harmoniareal. Jf. bekendtgørelse nr. 824 om husdyrhold og arealkrav skal der være et jordtilliggende på minimum 48,6 ha, hvoraf 33 % (16 ha) kan opfyldes på anden ejendom eller via tinglyst forpagtnings- og husdyrgødningsaftaler. Med ejendommens eget udbringningsareal på 54 ha er arealkravet opfyldt.

9. Forbrug af råvarer og hjælpestoffer

I forbindelse med drift af ejendommen og den beskrevne husdyrproduktion før og efter ændringen, er der skønnet at være et forbrug af råvarer og hjælpestoffer som angivet nedenfor. Forbruget forventes at være identisk før og efter udvidelsen.

Tabel 4 Forbrug af råvarer og hjælpestoffer

Middel	Mængde pr. år
El til produktionen	Ca. 70.000 kWh
Dieselolie til traktor og biler	max. 20.000 l
Vandforbruget, drikkevand i produktionen og rengøring af stalde	Ca. 2200 m ³
Sprøjtemidler	*
Handelsgødning NS	5500 tons
Fyringsolie	5000 l

*- forbruget af sprøjtemidler svinger fra år til år afhængigt af afgrødevalg og sygdomsangreb. For hele CVR-nummeret var det forventede forbrug i 2005 i alt 272,9 l vækstreguleringsmidler, 229,2 l sygdomsmidler, 16,5 l insektmidler og 1145,5 l ukrudtsmidler. Hvor mængden af sprøjtemidler i ansøgningsmaterialet har været opgjort i kg er et i det ovenstående medtaget svarende til 1kg=1 l.

Miljømyndighedens vurdering

Forbruget af el og vand vurderes også under afsnittet om BAT.

10. Forurening og forureningsbegrænsende foranstaltninger

10.1 Ammoniak og påvirkning af Natura 2000

Ejendommen er beliggende ca. 11 km fra nærmeste habitatområde Augustenborg Skov (H 200) og ca. 12 km fra Lilleskov og Troldsmose (H 189).

Ingen af ejendommens udbringningsarealer er beliggende indenfor Natura 2000-områder.

Udpegningsgrundlaget for Augustenborg Skov er: "Bøgeskove på muldbund" samt "egeskove og blandskove på mere eller mindre rig jordbund" og udpegningsgrundlaget for Lilleskov og Troldsmose er "flerårig vegetation på stenede strande", "næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks", "Bøgeskove på muldbund", "Egeskove og blandskove på mere eller mindre rig jordbund" og "elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld".

Miljømyndighedens vurdering

Da ejendommen ikke omfatter arealer indenfor internationale naturbeskyttelsesområder, vurderes ammoniakemissionen igennem luftbåren N umiddelbart at være eneste potentielle påvirkning af udpegningsgrundlagene for førnævnte Natura 2000 områder.

Der er 3 terrestriske Natura 2000 områder i Sønderborg Kommune, hvoraf Augustenborg Skov er den der ligger tættest på ejendommen. Områderne er udpeget for at bevare særligt beskyttelseskrævende arter og naturtyper. For de enkelte naturtyper er der opstillet en tålegrænse for ammoniakdeposition. Fælles for naturtyperne i de tre terrestriske Natura 2000 områder gælder, at de har et tålegrænseinterval på 10 – 20 kg N/år/ha.

Baggrundsbelastningen for Sønderborg Kommune ligger et sted mellem 17 – 20 kg N/år/ha. For mange naturtyper overskrider depositionen således naturtypernes tålegrænse og derfor bør emission af kvælstofforbindelser generelt begrænses og nedbringes.

Bedriftens påviselige andel af den luftbåren N-belastning af terrestriske naturtyper i Natura 2000 område vil være marginal og øget ammoniaktab som følge af miljøgodkendelsen medfører ikke nogen beregningsmæssig øget N-deposition i Natura 2000. Desuden medfører miljøgodkendelsen af ejendommen ikke en ændring i ammoniakdepositionen fra ejendommen. Der er derfor ikke fundet anledning til at stille vilkår.

10.1 Ammoniak og bilag IV arter

En bufferzone med radius på 1000 m omkring ejendommen er i forbindelse med miljøgodkendelsen af ejendommen er blevet gennemgået af Sønderborg Kommunes Naturgruppe. Det fremgår af kommunens registreringer, at der tidligere er registreret følgende bilag IV arter i nærheden af ejendommen (bufferzonen):

Padder:	Løvfør	(Hyla arborea)
Pattedyr:	Sydflagermus	(Eptesicus serotinus)

Løvfrøen foretrækker varme vandhuller, der er rene og uden fisk. Løvfrøen yngler helst i en ikke-tilgroet, lavvandet, bredzone, hvor vandet hurtigt opvarmes. Gødningsstoffer og anden forurening, herunder andehold og fodring ved vandhullet, gør ligeledes vandhullet uegnet som ynglevandhul. Undertiden yngler løvfrøen i helt nygravede vandhuller uden vegetation, men ofte finder de vandhuller med en god vegetation af vandplanter. Løvfrøen har den største ynglesucces i vandhuller, der tørrer ud i sensommeren, idet de næste forår er fri for både fisk og mange rov insekter.

Sydflagermus foretrækker huse og bor både i sommer og vinterbebyggelse. Om vinteren på kølige men frostfrie steder, såsom i hulmure, ved skorstene på uudnyttede lofter o. lign. De foretrækker et mosaik landskab af åbent agerland, spredte løvskove, mindre lunde, levende hegn, enkeltstående træer samt parker og haver, som udgør dens jagtterritorium. De jager i åbent terræn eller i skovkanten, omkring enkeltstående træer og i parcelhushaver med ældre træer. I sidste halvdel af sommeren og om efteråret dog også omkring vejlampere – idet der her er store insektmængder. De fouragerer typisk tæt på deres huler og de lever af biller, myg, natsværmere og fluer.

Ved naturgruppens besigtigelse blev der ikke registreret bilag IV arter. Naturgruppens registrering er ikke udtømmende for arealernes reelle indhold af bilag IV arter. Det skyldes, at der i besigtigelsen har været fokuseret på biotoper og ikke arter.

Ansøger har valgt, at etablere 5 meter dyrkningsfrie bræmmer omkring vandhullerne i stedet for at lade vandhullerne på sine arealer i 1000 m bufferzonen undersøge for løvfrø. Bilag 5 viser et kort med vandhullernes placering.

Miljømyndighedens vurdering

Det vurderes, at bidraget af kvælstof ved afstrømning fra marken til vandhullerne fra de omkringliggende arealer er større end ammoniakbidraget fra anlægget. Derfor vurderes det, at vilkår om 5 meter dyrknings- og sprøjtefrie bræmmer omkring vandhullerne beskytter bilag IV arterne bedre end en reduktion af ammoniak fra anlægget.

Der stilles derfor vilkår om, at der skal etableres 5 meter dyrknings-, gødnings- og sprøjtefrie bræmmer rundt om vandhullerne på lokalitet 2 og 10. Bræmmerne skal måles fra vandhullets kronekant og der gælder de samme krav, som for 2 meter bræmmer omkring naturlige og målsatte vandløb. Vilkårene om bræmmer gælder kun for den del af vandhullet, som ligger ud til ejede arealer. I forbindelse med udpegningen af vandhullerne er der ikke taget hensyn til, hvorvidt vandhullerne er udpeget i henhold til § 3 i naturbeskyttelsesloven eller ej.

10.2 Luftforurening

Der forventes støvbidrag fra staldenes ventilationsanlæg, fodringsanlæg og i øvrigt i forbindelse med håndtering af foder. Ansøger vurderer, at støvproblemerne

er minimeret som følge af valg af staldsystemer, regelmæssig rengøring af stalde og overbrusningsanlæg.

Der forventes lugtbidrag fra staldenes ventilationsanlæg, gyllebeholdere, i forbindelse med omrøring og håndtering af gyllen og i forbindelse med udbringningen. Gyllen udsluses fra staldene hver 14. dag om sommeren og hver 21. dag om vinteren. Gyllen udsluses ikke fredag, lørdag eller søndag.

I forbindelse med gylleudbringning vil der forekomme lugtgener fra transport af gylle samt fra marker, hvorpå der er udbragt gylle. Omfanget vil afhænge af mængden af udbragt gylle, af vejrforholdene på tidspunktet for udbringningen og i ugen efter udbringningen samt af mængden af udbragt gylle. Gyllen udbringes med slæbeslanger. Det oplyses, at der ikke udbringes gylle på lørdage og søndage, hvis omstændighederne tillader det. I områder hvor det vurderes at kunne genere de omkringboende, udbringes gylle så tidligt som muligt efter 1. februar og ikke på lørdage og søndage. Der tages hensyn, så gylle ikke udbringes i de weekender, hvor sognets familier holder konfirmation.

Der er indsendt en beregning vedrørende lugt fra staldene (beregningen fremgår af bilag 6). Beregningen viser, at geneafstanden efter ændringen af dyreholdet er 263 m, hvilket betyder uændret geneafstand i forhold til før ændringen af dyreholdet. Geneafstanden er beregnet for et område beliggende i en samlet bebyggelse i landzonen. Den nærmeste beboelse uden landbrugspligt ligger ca. 70 m fra staldbygningerne.

Lugt-beregningen viser, at geneafstanden for lugt omkring ejendommen er uændret efter miljøgodkendelsen af ejendommen – svarende til 263 meter – se bilag 6. .

I forbindelse med høring af de omkringboende i en radius på 350 meter omkring ejendommen er der ikke indkommet nogen kommentarer.

Følgende adresser er blevet hørt i forbindelse med partshøringen: Svennesmølle 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 12, 16, 18, 18A, 22, 24 samt Mommarkvej 403 og 405.

Miljømyndighedens vurdering

For at sikre en vis ventilation og mindske risikoen for lugtgener, stilles der vilkår om, at alle nye ventilationsafkast skal etableres uden afdækningsplader og føres minimum 1 m over tagryg. Da alle stalde har styret ventilation, stilles der desuden krav om, at færrest mulige ventilationsafkast i de enkelte staldsektioner må være i brug samtidigt, så den højest mulige afkasthastighed opnås.

Til begrænsning af lugtgener stilles der vilkår til opbevaringsanlæggenes indretning og til udbringning af husdyrgødning.

Der stilles desuden vilkår om, at stalde, anlæg, og udenomsarealer m.v. skal vedligeholdes, så der ikke kan opstå væsentlige støv- og lugtgener uden for ejendommen.

Der stilles vilkår om maksimalt 21.840 LE/s beregnet på grundlag af FMK's vejledning jævnfør bilag 6. 21.840 LE/s svarer til 2080 slagtesvin med en gennemsnitsvægt på 70 kg på stald ad gangen. Dette vilkår stilles, så lugtgenerne forbliver uændrede i forhold til før-situationen.

For at der ikke kan opstå væsentlige støv- og lugtgener i området udenfor ejendommens grund stilles der vilkår om, at stalde, anlæg og udenomsarealer m.v. skal vedligeholdes.

Ansøger har oplyst, at gødningen udbringes så hurtigt som muligt efter den 1. februar, men Sønderborg Kommune anbefaler, at gødningen udbringes når afgrøden er i vækst, så udvaskningen fra arealerne begrænses mest muligt.

I forbindelse med miljøgodkendelsen af ejendommen er naboer i en radius omkring ejendommen på 300 meter blevet hørt. Sønderborg Kommune har ikke modtaget nogen kommentarer i forbindelse med høringen, og har derfor vurderet, at der ikke skal stilles yderligere vilkår til begrænsning af lugt.

Jan Kay, Svennesmølle 24, 6470 Sydals har i forbindelse med nabohøringen bedt om at få tilsendt ansøgningsmaterialet, og har herefter meddelt, at han ikke har yderligere kommentarer.

10.3 Spildevand

Regnvand fra tage på eksisterende og nye bygninger ledes via dræn til vandløb nr. L4 og derfra videre ud i Lillebælt.

Vask af landbrugsmaskiner m.v. sker på vaskeplads på ejendommen beliggende Kegnæsvej 78, 6470 Sydals.

Påfyldning af sprøjtemidler sker på Kegnæsvej 78 eller i marken.

Miljømyndighedens vurdering

Der stilles vilkår om, at vask skal foregå på vaskeplads. Vaskepladsen skal have tæt belægning og afløb til beholder.

Vask af sprøjteudstyr og påfyldning af sprøjtemidler skal foregå på vaskeplads.

Derudover vurderes det, at *Husdyrgødningsbekendtgørelsens* generelle krav til håndtering af spildevand er tilstrækkelig til at beskytte omgivelserne mod forurening fra spildevand.

10.4 Støj

Der forventes støj fra ventilationsanlæg, fodringsanlæg, dyr, kørsel med landbrugsmaskiner, kompressor og transporter.

Tablet 5: Oversigt over støjklidernes placering og driftstid

Støjkilde	Placering	Driftstid
Ventilationsafkast	På samtlige stalde	Døgnet rundt

Blandeanlæg	Foderrum	Hele døgnet
Kompressor til våd-fodringsanlæg	Bygning 3	Kører kun ved trykfald
Lastbiler m.v.	-	Primært i dagtimerne

Miljømyndighedens vurdering

Der fastsættes støjgrænser for virksomheden i overensstemmelse med vejledning fra Miljøstyrelsen nr. 5 fra 1984. I tilfælde af, at det på et senere tidspunkt findes nødvendigt (f. eks. pga. klager), at virksomheden dokumenterer, at støjvilkårene overholdes, stilles der vilkår om, at miljømyndigheden kan forlange en eftervisning af, at de fastsatte støjvilkår overholdes.

Virksomheden skal i øvrigt tilrettelægge sin drift på en måde, så driften medfører mindst mulige gener for omgivelserne og der stilles vilkår om dette.

10.5 Til- og frakørsel

Transport til og fra ejendommen sker via privat vej fra Svennesmølle bag om Svennesmølle nr. 5. Antallet af transporter forventes at være det samme før og efter godkendelsen af dyreholdet.

Tabel 6 Transporter til og fra ejendommen. Alle tal er ca. tal

Transporter	Antal
Husdyrgødning (læs på 25 tons)	175
Foder (korn, valle m.v.)	330
Fyringsolie/brændstof	4
Levering af smågrise	20
Afhentning af slagtesvin	52
Afhentning af døde dyr	60
Antal i alt	641

En transport vil omfatte både til- og frakørsel. Intern transport f.eks. i forbindelse med fodring er ikke inkluderet i ovennævnte oversigt.

Gylleudbringning forventes at ske med 25 m³ ad gangen i månederne februar-maj samt august. 90 % af udbringningen af husdyrgødning sker i forårmånederne. Transporten sker ad offentlig vej: Svennesmølle (i alt 175 gange pr. år)

Transporten af gylle til udspretningsarealer der er beliggende i mere end 10 km afstand fra ejendommen, skal ske med lastbil eller et påhængskøretøj hertil jf. *bekendtgørelse nr. 824 om husdyrhold og arealkrav*.

Der er i forbindelse med ansøgningen om miljøgodkendelse oplyst, at gylle transporteres via Svennesmølle og Mommarkvej til udbringningsarealerne til alle arealer på nær dem lige nord for ejendommen – se bilag 8.

Miljømyndighedens vurdering

Intern transport og trafik på ejendommen i forbindelse med til- og frakørsel vurderes ikke at medføre væsentlige gener for omgivelserne. Vilkår relateret til til- og frakørsel (trafik på egen grund) stilles i afsnittet vedrørende støj i godkendelsen.

Sønderborg Kommune vurderer, at transport af gylle til udbringning på arealerne omkring Mommark kan ske i gyllevogn, da det ikke vil være proportionalt at kræve transport i lukket vogn når afstanden kun er ca. 1 km. Specielt ikke i forhold til den formindskelse af lugt transport i lukket vogn vil betyde i forhold til lugten fra udspretningsarealerne.

Kvitteringer eller anden form for dokumentation for, at transporten af gylle over en vejafstand på mere end 10 km er sket efter reglerne i *bekendtgørelse nr. 824 om husdyrhold og arealkrav*, skal kunne fremvises til miljømyndigheden og opbevares i mindst 5 år.

Der stilles vilkår om, at det efter udbringning af gylle på mark skal sikres, at slæbeslanger m.v. er tømt, så der ikke spildes gylle på veje.

Miljøgodkendelsen meddeles i medfør af lov om miljøbeskyttelse. Der kan ikke stilles vilkår til trafik/kørsel på offentlig vej. Dette reguleres af færdselsloven. Dog kan kommunen stille vilkår til transportveje, hvilket Sønderborg Kommune ikke har fundet nødvendigt i denne sag.

10.6 Affald

Døde dyr (selvdøde og aflivede svin) afhentes af DAKA 2 gange ugentligt. Dyrene opbevares indtil afhentningen under en kadaverkappe (større grise) eller i en plastcontainer. Opbevaringen sker ud for udleveringsrampen på bygning 4. Pladsen er ikke umiddelbart synlig for naboer.

Spildolie, oliefiltre, tørbatterier, blyakkumulatorer og tom emballage fra pesticider, kemikalier m.m. opbevares på ejendommen på Tandshede 9 og afleveres på containerpladsen i Skovby, mens medicinrester og brugte kanyler afleveres på apoteket. Skift af spildolie, oliefiltre, blyakkumulatorer osv. sker på Tandshede 9.

Erhvervsaffald afhentes af Marius Petersen hver 14. dag.

Der er anmeldt følgende årlige mængder farligt affald på ejendommen:

Tabel 7 Affaldsmængder

Affaldstype	EAK-kode	Mængde pr. år
Lysstofrør	20.01.21	30-40 stk.
Papir		Mindre mængder
Pap		Mindre mængder
Medicin/kanyler		Mindre mængder
Diverse brandbart	Afhængigt af	

	indhold	
Spraydåser	15.01.10	Ca. 100 stk.

For at sikre, at der ikke sker forurening i forbindelse med opbevaring af affald på ejendommen, stilles der vilkår om, hvordan opbevaringen skal ske.

Miljømyndighedens vurdering

Der stilles vilkår vedrørende opbevaring af døde dyr på virksomheden.

Desuden stilles der vilkår om, at ejendommens arealer og tilkørselsveje skal holdes fri for affald.

Sønderborg Kommune gør desuden opmærksom på, at ”*Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr*” kræver, at døde dyr opbevares på et underlag, der har en passende højde over underlaget. Fødevarermyndighederne er myndighed på bekendtgørelsen.

Virksomheden skal desuden være opmærksom på, at alt affald skal transporteres og bortskaffes i overensstemmelse med de til enhver tid gældende bestemmelser herom. Der henvises til:

- *Affaldsbekendtgørelsen*
- *Regulativ og forskrift for farligt erhvervsaffald*
- *Regulativ for erhvervsaffald i Sønderborg Kommune*
- *Regulativ for husholdningsaffald i Sønderborg Kommune*
- *Regulativ og forskrift for klinisk risikoaffald og andet farligt affald fra sundhedssektoren*

I henhold til regulativerne gælder det, at medicinrester (inklusive vaccinerester og brugte kanyler) skal afleveres på apoteket. Tømt emballage kan bortskaffes som almindeligt erhvervsaffald.

Ligeledes kan tømt og rengjort (skyllet) pesticidemballage bortskaffes som almindeligt erhvervsaffald, mens emballage med pesticidrester skal afleveres som farligt affald - for eksempel på en af ASA's containerpladser.

Virksomheden er ifølge affaldsbekendtgørelsen desuden forpligtet til at føre registre (stamkort) over virksomhedens affaldsproduktion.

10.7 Jord, grundvand, vandløb og søer

Der benyttes bekæmpelsesmidler i forbindelse med driften af landbrugsarealerne. Bekæmpelsesmidlerne opbevares på ejendommen Tandshede 9, 6470 Sydals, hvor påfyldning af marksprøjte også sker. Vask af sprøjte og sprøjteudstyr sker på vaskeladsen på Kegnæsvej 78, 6470 Sydals.

Tagnedløb kobles på regnvandsledningen. Vandet ledes herfra til vandløb nr. L4 videre til Lillebælt.

Der opbevares ikke fyringsolie eller diesel på ejendommen.

Miljømyndighedens vurdering

For at sikre mod forurening ved uheld stilles der vilkår om, at eventuelle bekæmpelsesmidler skal opbevares i et rum med tæt gulv og uden mulighed for afløb til kloak, dræn eller lignende. Bekæmpelsesmidlerne må kun opbevares i den oprindelige emballage.

Der stilles vilkår om, at eventuelle rester af bekæmpelsesmidler, der er tilbage i sprøjten efter behandling af mark, skal fortyndes og udspredes på mark.

Der stilles vilkår om, at påfyldning af marksprøjte skal ske på et befæstet areal, så eventuelt spild løber til opsamlingsbeholder eller forbeholder. Påfyldning af sprøjte skal ske under opsyn.

Der stilles vilkår om, at håndtering af brændstof skal foregå på en måde, således at der ikke opstår risiko for forurening af jord og grundvand.

Da der ikke er olietanke på ejendommen gør miljømyndigheden opmærksom på, at eventuelle nye tanke skal anmeldes til kommunen.

For at forebygge forurening af jord, undergrund og grundvand i forbindelse med overpumpning af gylle fra gyllebeholder til gyllevogn bliver der i forbindelse med miljøgodkendelsen af ejendommen stillet vilkår om etablering af en fast plads med afløb til beholder ved gyllebeholderne.

Der stilles vilkår om, at der i forbindelse med pumpning af gylle skal pumpe og gyllevogn altid være under opsyn. Eventuelt spild skal opsamles og ledes tilbage til gyllebeholder.

10.8 Flue og skadedyrsbekæmpelse

Umiddelbart foretages ingen bekæmpelse af stuefluer, idet der ikke har været behov for det. Om sommeren tømmes kanalerne hver 14. dag for at undgå at fluer formerer sig i kanalerne. Herudover bruges et smøremiddel i vinduer mv. til bekæmpelse af bananfluer.

Rottebekæmpelse foretages af kommunen. Giftkasser bliver jævnligt eftersat og fyldt op efter behov med det udleverede gift fra kommunen.

Miljømyndighedens vurdering

Der stilles vilkår om, at fluer bekæmpes i overensstemmelse med retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium.

11. Driftsforstyrrelser og uheld

Det vurderes, at der kan være en vis risiko for driftsforstyrrelser og uheld i forbindelse med håndtering og transport af gylle samt håndtering af olie og bekæmpelsesmidler. Det er derfor vigtigt, at beredskabet straks tilkaldes ved uheld –(ring telefonnummer 112), der medfører forurening, og at Sønderborg Kommune orien-

teres efterfølgende. Det er dog stadig virksomhedens pligt at forebygge og afværge driftsforstyrrelser og uheld – ligesom det er virksomhedens pligt at genoprette den hidtidige tilstand (jf. miljøbeskyttelseslovens § 71).

Der er som sådan ikke lavet særlige foranstaltninger til at imødegår driftsforstyrrelser og uheld - anlæggene er dog indrettet på en måde, der bevirker at risikoen for driftsforstyrrelser og uheld minimeres.

I forbindelse med slagteristrejke eller lignende kan der ske midlertidig ophobning af svin i staldene. Dette vil bevirke, at lugtemmissionen fra staldene bliver større end normalt. Denne situation forventes dog at forekomme meget sjældent.

12. Renere teknologi og bedst tilgængelig teknik (BAT)

Der er i den ansøgte produktion projekteret med en række af de bedst tilgængelige teknikker. I nedenstående afsnit har ansøger redegjort for anvendelsen af bedst tilgængelig teknik og alternativer.

12.1 Management

Ansøger oplyser:

- at der føres journal over spredning af uorganisk gødning og husdyrgødning på markerne i form af mark- og gødningsplan, som endvidere bruges til planlægning af kommende sæsons spredning
- at der ikke føres løbende journal over vand- og energiforbrug samt spild, men vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet
- at der ikke er egentlige uddannelses og træningsprogrammer, men de ansatte sendes på relevante kurser i arbejdstiden, når der er behov, alt efter hvilke type arbejdsopgaver, de skal håndtere

Miljømyndighedens vurdering

Det vurderes at ovenstående ikke er tilstrækkelig for at leve op til kravene i BAT. Derfor stilles der vilkår om, at der skal føres journal over mængde af husdyrfoder og opstået spild. Der skal iværksættes et reparations- og vedligeholdelsesprogram for at sikre, at bygninger og udstyr er i driftsklar stand og at faciliteterne holdes rene. Desuden stilles der vilkår om, at der skal være en nødfremgangsmåde (beredskabsplan) til at håndtere ikke planlagte emissioner og hændelser. Denne fremgangsmåde skal være skrevet på et sprog, som de ansatte på ejendommen forstår. Desuden skal aktiviteter på anlægget planlægges optimalt, så der tages mest muligt hensyn til omgivelserne.

El og vandforbrug er også vurderet i afsnit 12.4.

12.2 Foder

Ansøger oplyser:

- at han forventer, at ligge indenfor det vejledende foderniveau med maks. 15-17 % råprotein og 0,45-0,55 % totalfosfor for slagtesvin 25-50 kg og maks. 14-15 % råprotein og 0,38-0,49 % totalfosfor for slagtesvin 50-110 kg
- at der tilsættes fytase til foderet

Miljømyndighedens vurdering

For at dokumentere, at foderniveauet er på niveau med det forventede, stilles vilkår om, at blanderecept eller indlægsseddel fra indkøb af foder skal gemmes mindst 5 år og forevises miljømyndigheden ved tilsyn.

Der stilles vilkår om, at foderets indhold af råprotein og totalfosfor skal ligge indenfor de ovenfor nævnte intervaller. Desuden stilles der vilkår om, at foderet skal indeholde fytase.

Sønderborg Kommune vurderer, at ansøger anvender BAT i tilstrækkeligt omfang på foder, hvis ovennævnte vilkår overholdes.

12.3 Staldindretning

Ansøger oplyser:

- der er styret ventilation, der sikrer temperaturkontrol om minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation
- at ventilatorer vaskes samtidigt med resten af stalden efter levering af hvert hold slagtesvin
- Anlægget indeholder kun stalde med spaltegulve med vakuumsystem til hyppig fjernelse af gylle. Der udsluses gylle ca. hver anden uge, og normalt aldrig i tidsrummet fredag eftermiddag til og med søndag samt på helligdage. Hvor ofte "hyppig fjernelse" er, er ikke nærmere defineret i BREF-dokumentet.
- Ansøger ønsker staldene videreført med betonspalter og gyllekummer under spaltearealet og træk og slip system. Da der ikke er behov for renovering af staldene i de næste mange år, er der ingen planer om at ændre til gulve med reducerede gyllekummer og delvist faste gulve.

Miljømyndighedens vurdering

Med hensyn til BAT og staldsystemer er der flere forskellige definitioner på, hvad BAT er. Dels er der referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF), dels er der BAT-byggebladene (som er udløbet), og dels er der www.husdyrgodkendelse.dk's beregninger. Denne sag ikke er indsendt i www.husdyrgodkendelse.dk, da det er en gammel IPPC-ansøgning, der skal færdigbehandles efter Miljøbeskyttelsesloven.

Af BREF-dokumentet fremgår det, at følgende staldsystemer er BAT:

Staldsystemer for grise, slagtesvinestalden

- et fuldspalte gulv med vakuumsystem til hyppig fjernelse af gylle, eller
- et delvist spalte gulv med reducerede gødningskanaler, med hældende vægge og et vakuumsystem, eller
- et delvist spaltet gulv med et centralkonvekst fast gulv eller et hældende fast gulv foran stien, en gødningsrende med hældende sidevægge og en hældende gødningsbeholder.

Ifølge Dansk Svineproduktion har staldtyper med gyllekanaler med skrå vægge og skrånende gødningskakter samt stier med et centralt konvekst massivt gulv ikke fundet udbredelse i Danmark.

Endvidere findes der 3 BAT-byggeblade:

- Delvist spaltegulv ved 1/3 spaltegulvsareal (Slagtesvin)
- Delvist spaltegulv med skraber og køling af kanalbund (Slagtesvin)
- Luftvasker med syre, rensning af 60 procent afgangsluft (Slagtesvin)

Da der er tale om eksisterende stalde, som er bygget efter ”knopskydningsprincippet”, er det uvist om indretning, ventilation mv. kan fungere tilfredsstillende sammen med et delvist fast gulv. Kan man ikke styre ventilationen og temperaturen fuldstændigt i staldene, er der alt for stor risiko for, at svinene på tidspunkter af året (eller værst tænkeligt hele året) afsætter gødning på det faste gulv, som herefter vil give anledning til tilsølede svin, større lugt- og ammoniakemission og dårligere arbejdsklima for dem, der arbejder i staldene.

Ansøger har oplyst, at staldindretningen er fra år 2004 og 2006. Det vurderes derfor, at det ikke er proportionalt at stille yderligere vilkår til indretningen af staldene.

12.4 Forbrug af vand og energi

Ansøger oplyser:

- at vandforbruget ikke måles som sådant, men tjekkes løbende (ca. en gang om måneden) og at staldene kontrolleres dagligt og der udføres småreparationer med det samme eller tilkaldes service, hvis der er behov for det.
- at vandbesparelse opnås ved, at der er drikkekopper til dyrene.
- at stalde og maskiner rengøres med højtryksrensere.

Miljømyndighedens vurdering

Forbruget af hjælpestoffer, herunder vand og el er beskrevet i afsnit 9. I ansøgningen er beskrevet at der årligt bruges ca. 2200 m³ vand og 70.000 kWh el.

I henhold til ”Håndbog for svinehold 2007/2008” er det gennemsnitlige årlige vandforbrug for en tilsvarende produktion ca. 5100 m³ vand. At vandforbruget er væsentligt lavere end normen skyldes formodentligt, at der fodres med vådfoder. Det vurderes derfor, at vandforbruget ligger væsentligt under normen. Derfor stilles der ikke yderligere vilkår vedrørende forbrug af vand.

I henhold til normtal fra ”Håndbog for svinehold 2007/2008” er elforbruget for en tilsvarende produktion ca. 107.000 kWh. Da forbruget af el er væsentligt lavere end normtallene stilles der vilkår om, at hvis forbruget af el på ejendommen overstiger 107.000 kWh/år skal ejendommen gennemgås ved et energieftersyn. Energifetersyn er gratis og fås ved henvendelse hos dit elselskab. Der stilles vilkår om, at besøgsrapporten fra et eventuelt energieftersynet skal fremsendes miljømyndigheden. Der stilles også vilkår om, at hvis en eventuel besøgsrapport viser energiforbedringer, som via besparelse på el kan tilbagebetales indenfor 2 år, skal udføres senest 2 år efter modtagelsen af rapporten.

For at miljømyndigheden kan kontrollere elforbruget skal det dokumenteres, for eksempel ved fremvisning af elregning. Dokumentation skal gemmes mindst 5 år og fremvises miljømyndigheden på forelangende.

12.5 Opbevaring/behandling af gylle

Ansøger oplyser:

- at der ingen spjæld er i forbindelse med gyllebeholderen, men alt gylle overpumpes via neddykket rør
- at der ikke er nogen faste rør og pumper til tømning af gyllebeholderne
- gyllebeholdere har fast overdækning
- inden overpumpning til gyllebeholder tjekkes hvor fuld den er
- gylle opbevares i en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske samt kemiske påvirkninger

Miljømyndighedens vurdering

Det er Sønderborg kommunes vurdering, at ansøger lever op til kravene om anvendelse af BAT for opbevaring og behandling af gylle, og der er således ikke stillet yderligere vilkår.

12.6 Udbringning

Ansøger oplyser:

- at gyllen normalt aldrig udbringes på søndage og helligdage, og at der aldrig køres op til beboelsesejendomme på lørdage
- at gylle bliver kørt ud med gyllevogn med slæbeslanger
- at der aldrig køres på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal
- at der ikke er nogen stærkt hældende arealer

Miljømyndighedens vurdering

Håndtering af gylle kan medføre betydelige lugtgener, hvorfor der er stillet vilkår om, at der aldrig må foretages udpumpning af gylle fra gyllekanalerne i weekender og på helligdage. Desuden stilles der vilkår om, at udbringning af gylle på arealerne ikke må foretages lørdag, søndag eller på helligdage i perioden fra 1. februar til 1. september.

Udbringning af gylle tilpasses afgrødernes behov i forhold til gyllens indhold af N og P. Gyllen udbringes med slæbelagner. Det er kommunens vurdering, at ansøger, ved overholdelse af de stillede vilkår lever op til kravet om anvendelse af BAT på udbringning.

12.7 Redegørelse for fravalg af BAT

Ansøger oplyser:

-Da der ikke bygges nyt, er det ikke proportionalt at etablere gyllekøling, idet dette vil kræve en opgravning og reetablering af kanalbundene med køleslanger.

-Luftvaskeren med syre er så dyr at etablere, at det vurderes at være uproportionalt. Etablering af luftvaskere vil endvidere være meget dyrere for eksisterende stalde, da tagkonstruktionerne skal ændres en del for at kunne integrere luftvaskerne.

Desuden må det vurderes, at der ikke umiddelbart er problemer med ammoniakdepositionen til det nærmeste § 7 areal, da der er ca 9 km til nærmeste § 7 naturareal - beskyttet hede/overdrev på Kegnæs og ca. 11 km til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområder (habitatområde Augustenborg Skov).

-Når staldene skal renoveres, vil der blive taget højde for, hvilke muligheder der er for at leve op til det, som på det tidspunkt er BAT for staldsystemer inden for de driftsmæssige og økonomisk mulige rammer. Generelt vil der gå mere end 10 år før nogen af staldene skal renoveres.

Miljømyndighedens vurdering

Renovering af staldene vil kræve en miljøgodkendelse. Der vil til den tid blive taget højde for BAT i forhold til de mulige driftsmæssige og økonomiske rammer. Den generelle levetid på stalde er 15-20 år. Der vil derfor som udgangspunkt gå mere end 10 år inden renoveringen skal i gang. Da denne miljøgodkendelse skal revurderes efter 8 år vil en kommende renovering af staldene indgå i revurderingen.

Det vurderes derfor, at der på nuværende tidspunkt ikke er baggrund for at stille vilkår om yderligere indførelse af bedst tilgængelig teknologi, da dette ikke er proportionalt: Der er tale om godkendelse af en eksisterende, lovlig produktion, som er screenet af Sønderjyllands Amt i 2003, og udvidelsen er fundet ikke VVM-pligtig. Sønderborg Områdes Miljøcenter, som var myndighed ejendommen har i 2003 givet tilladelse til ændringen af dyreholdet.

13. Virksomhedens forslag til vilkår og egenkontrol

Ansøger har stillet følgende forslag til vilkår og egenkontrol:

Der er faste, ikke nedskrevne procedurer for vask og rengøring af stalde og ventilation samt kontrol med gyllebeholdere.

Der føres register over besætningen i henhold til reglerne om besætningsregistre i bekendtgørelse om mærkning, registrering, og flytning af kvæg, svin, får og geuder. Desuden registreres antallet af døde dyr i hvert staldsystem på dagsbasis i et kontrolskema og Dakas afhentninger registreres i CHR.

Der udarbejdes gødningsregnskab over afsat og udbragt husdyrgødning.

Det tjekkes løbende og før hver udpumpning, at der er plads i gyllebeholderen.

Miljømyndighedens vurdering

Sønderborg Kommune vurderer, at ovenstående forslag til egenkontrol i vid udstrækning er krav, som stilles i anden lovgivning.

Der stilles vilkår om, at der løbende og før hver udpumpning skal tjekkes, at der er plads i gyllebeholderen.

Det vurderes, at de vilkår, som er stillet i de foregående afsnit til egenkontrol er tilstrækkeligt til at sikre, at der ikke opstår væsentligt påvirkning fra husdyrbruget.

14. Forhold ved virksomhedens ophør

Ved virksomhedens ophør tømmes stalde og anlæg for dyr og gødning og unødvendige olietanke sløjfes.

Miljømyndighedens vurdering

Der stilles vilkår om, at ansøger ved ophør med svineproduktionen skal tømme stalde og anlæg for dyr og gødning samt bortskaffe kemikalier m.v. samt sløjfe unødvendige olietanke.

15. Andet

Der gives en frist på 1/2 år fra ikrafttrædelsesdatoen til at udnytte godkendelsen. Denne frist gives med hjemmel i miljøbeskyttelseslovens § 36.

16. Høring

Ansøgningsmaterialet har været i offentlig høring fra 20. august til 17. september 2008. Der er i forbindelse med høringen ikke kommet indsigelser/udtalelser.

Alle naboer i en omkreds på 300 meter omkring ejendommen er blevet hørt skriftligt i perioden fra 13. juli til 9. august 2007. Der er i forbindelse med nabohøringen ikke indkommet nogen indsigelser eller udtalelser.

Jan Kay, Svennesmølle 24, 6470 Sydals har i forbindelse med nabohøringen bedt om at få tilsendt ansøgningsmaterialet, og har herefter meddelt, at han ikke har yderligere kommentarer.

17. Forholdet til VVM-reglerne

Etableringen af husdyrproduktionen har været screenet ved Sønderjyllands Amt, og det er afgjort, at sagen ikke er omfattet af bestemmelserne om VVM-pligt (Vurdering af Virkninger på Miljøet) efter § 3 stk. 2 i samlebekendtgørelsen. Afgørelsen var offentliggjort i Sønderborg Ugeavis i uge 8 2003.

Ansøger har efter screeningen ændret udbringningsarealerne og derfor har Sønderborg Kommune i forbindelse med behandlingen af miljøgodkendelsen gennemgået arealerne, se afsnit 7.5.

18. Konklusion

Det vurderes, at virksomheden har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra virksomheden, når virksomheden indrettes og drives som beskrevet, og når de i godkendelsen meddelte vilkår efterkom-

mes. Samtidigt vurderes det, at virksomheden kan drives på stedet uden at forurene mere, end omgivelserne kan tåle.

VILKÅR FOR ETABLERING OG DRIFT

Denne godkendelse meddeles i overensstemmelse med miljøbeskyttelseslovens kapitel 5. Vilkårene er fastsat på baggrund af oplysningerne i ansøgningsmaterialet og den miljøtekniske beskrivelse. Vilkårene omfatter både de nye samt de eksisterende anlæg og aktiviteter. Miljøgodkendelsen meddeles på følgende vilkår:

1. Indretning og drift

1.1 Virksomheden må drives med en maksimal årlig produktion på:

Tabel 1 Maksimal årlig produktion

Art	Antal	DE
Slagtesvin (30-110 kg)	7475	243,5
Hest (300-500 kg)	1	0,3
Avlstyr (tung race)	1	0,5
Ammekøer (400-600 kg)	4	2,5
		246,8

- 1.2 Der skal føres en driftsjournal over dyreholdet. Driftsjournalen skal indeholde oplysninger og dokumentation for antal og vægt af indsatte grise, antal dyr bortskaffet til destruktion, antal og vægt af dyr sendt til slagtning samt eventuelt solgte levende dyr. Dokumentation kan være i form af E-kontrol eller kvitteringer fra indkøb, destruktionsanstalt, slagteri m.v. Driftsjournalen skal fremvises til miljømyndigheden på forlangende, og dokumentationen skal gemmes i minimum 5 år.
- 1.3 Driftsregnskaber, gødningsregnskab e-kontrol, slagterifregninger og/eller besætningslister skal opbevares i minimum 5 år og fremvises miljømyndigheden på forlangende.
- 1.4 Der skal etableres læsseplads for gyllevogne ved gyllebeholderen med afløb til tæt beholder. Læssepladserne skal etableres inden den 1. august 2009.
- 1.5 Opbevaringskapaciteten skal være til minimum 9 måneders produktion af gylle og vaskevand m.v. - og endvidere så stor, at der til enhver tid er kapacitet nok, indtil udbringning kan ske.
- 1.6 Ændringer af opbevaringsaftaler for gylle skal skriftligt meddeles miljømyndigheden.
- 1.7 Der skal overfor miljømyndigheden kunne fremlægges mark- og gødningsplaner, som kan dokumentere, at gødningen udbringes miljømæssigt forsvarligt. Gødningsplanen skal være udspecificeret på ejendomsniveau.
- 1.8 Der skal på ejendommen være mulighed for, at tilsynsmyndigheden kan føre tilsyn med dyreholdets størrelse ved optælling af dyr i staldene. Miljømed-

arbejderen vil ved tilsyn i staldene overholde gældende karantæne-regler i besætningen.

- 1.9 Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes fri for affald, gødning og foderrester m.v. Opbevaring af foder skal ske på en måde, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.m.).
- 1.10 Der skal overalt på ejendommen føres en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med Statens Skadedyrlaboratoriums retningslinjer.
- 1.11 Pumpe og gyllevogn skal altid være under opsyn under pumpning af gylle. Eventuelt spild skal opsamles og ledes tilbage til gyllebeholder.
- 1.12 Efter udbringning af gylle på mark skal det sikres, at slæbeslanger m.v. er tømt, så der ikke spildes gylle på veje.
- 1.13 Fyldning af marksprøjte skal ske på befæstet areal, så eventuelt spild løber til opsamlingsbeholder/forbeholder. Fyldning skal ske under opsyn.
- 1.14 Virksomhedens drift skal i øvrigt tilrettelægges på en måde, som medfører mindst mulig gene for omgivelserne.
- 1.15 Ændringer af for eksempel staldindretning eller af ventilationsarrangementer, må kun ske efter forudgående accept fra miljømyndigheden.

2. Luft/lugt

- 2.1 Afkast fra ventilationsanlæg og andre udluftninger skal være opadrettede, uden afdækningsplader, og de skal føres minimum 1 meter over tagryg. Så få ventilationsafkast som muligt i de enkelte staldsektioner må være i brug samtidigt, så den højst mulige afkasthastighed opnås.
- 2.2 Afkast skal rengøres efter hver hold slagtesvin, så den bedst mulige luftgennemstrømning sikres. Driftsjournal herfor skal indeholde oplysninger om dato for kontrol og rengøring.
- 2.3 Stalde, anlæg og udenomsarealer m.v. skal vedligeholdes, så der ikke kan opstå væsentlige støv- og lugtgener i området uden for ejendommens grund.
- 2.4 Lugtemmissionen fra ejendommen beregnet på baggrund af FMK's lugtvejledning må maksimalt være 21.840 LE/s svarende til 2080 slagtesvin med en gennemsnitlig vægt på 70 kg, jævnfør bilag 6.

3. Spildevand

- 3.1 Der må vaskes materiel (landbrugsmaskiner, transportvogne m.v.) på en vaskeplads med en tæt, befæstet bund med afløb af spildevand og regnvand

til forbeholder eller gyllebeholder. Der må ikke være risiko for afløb til overfladevandsledning, dræn, vandløb, borer, brønde m.v.

4. Støj

- 4.1 Virksomhedens eksterne støjbelastning må i intet punkt - målt på naboejendom med tilhørende rekreative arealer (have m.v.) - overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lydniveauer i dB(A).

	Kl.	Reference-tidsrum (timer)	III dB(A)
Mandag-fredag	07-18	8	55
Lørdag	07-14	7	55
Lørdag	14-18	4	45
Søn- og helligdage	07-18	8	45
Alle dage	18-22	1	45
Alle dage	22-07	0,5	40
Spidsværdi	22-07	-	55

Støjgrænser for: Område III med blandet bolig og erhvervsbebyggelse (bykerne) samt landbrugsdrift i det åbne land

Miljømyndigheden kan forlange, at virksomheden skal dokumentere, at støjgrænserne er overholdt. Målinger/beregninger skal foretages og afrapporteres som "miljømåling – ekstern støj" i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledninger nr. 6 fra 1984 og nr. 5 fra 1993.

Dokumentationen skal tilsendes miljømyndigheden sammen med oplysninger om driftsforholdene under målingen/beregningen. Tidsfrist herfor aftales med miljømyndigheden.

- 4.2 Dokumentationen skal udføres efter Miljøstyrelsens gældende vejledninger af et firma, som er godkendt af Miljøstyrelsen. Målingerne/beregningerne skal foretages og afrapporteres som "Miljømåling – ekstern støj".

Målingen/beregningen skal foretages på/for det/de mest støjbelastede områder udenfor virksomhedens grund, under de mest støjbelastende driftsforhold - eller efter anden aftale med miljømyndigheden.

Grænseværdier for støj anses for overholdt, hvis målte eller beregnede værdier fratrukket ubestemtheden er mindre end grænseværdien. Målingernes og beregningernes samlede ubestemthed fastsættes i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledninger. Ubestemtheden må ikke være over 3 dB(A).

Hvis støjgrænserne er overholdt, kan der kun kræves en årlig støjmåling. Udgifterne til dokumentation skal betales af virksomheden.

5. Affald

5.1 Animalsk affald, herunder selvdøde dyr, skal hurtigst muligt anmeldes til destruktionsfirmaet. Indtil afhentning skal de opbevares under en kadaverkappe/overdækket på befæstet areal eller i lukkede beholdere/containere og i øvrigt på en måde, så uhygiejniske forhold ikke opstår.

6. Jord, grundvand, vandløb og søer

6.1 Ved håndtering af brændstof, smøremidler og kemikalier må der ikke opstå spild med deraf følgende risiko for forurening af jord og grundvand.

6.2 Bekæmpelsesmidler, som anvendes i driften af ejendommens arealer, der er klassificeret som giftige eller meget giftige, skal opbevares i et rum med tæt gulv og uden mulighed for afløb til kloak, dræn, jord eller lignende.

6.3 Eventuelle rester af bekæmpelsesmidler, der er tilbage i sprøjten efter behandling af mark, kan fortyndes og udspredes på mark.

7. BAT

7.1 Der skal føres journal over mængden af forbrugt husdyrfoder og opstået spild. Ved spild forstås episoder, hvor der har været et væsentligt spild af råvarer eller hjælpestoffer.

7.2 Der skal være en nødfremgangsmåde til at håndtere ikke planlagte emissioner og hændelser. Fremgangsmåden skal være skrevet på et sprog så virksomhedens ansatte kan læse den og være tilgængelig for de ansatte.

7.3 Blanderecept eller indlægsseddel fra indkøb af foder skal gemmes mindst 5 år og forevises miljømyndigheden på forlangende.

7.4 Foderet må maksimalt indeholde 15-17 % råprotein og 0,45-0,55 % totalfosfor for slagtesvin fra 30-50 kg og maksimalt 14-15 % råprotein og 0,38-0,49 % totalfosfor for slagtesvin fra 50-110 kg.

7.5 Foderet skal tilsættes fytase, og tilsætningen skal kunne dokumenteres for miljømyndigheden på forlangende.

7.6 Udslusning af gylle fra gyllekanalerne og udbringning af gylle må aldrig foretages lørdag, søndag eller på helligdage.

7.7 Udbringning af gylle må ikke foretages lørdag, søndag eller på helligdage i perioden fra 1. februar til 1. september.

- 7.8 Virksomhedens el-forbrug skal kunne dokumenteres for tilsynsmyndigheden, f.eks ved kvittering fra elselskabet. Dokumentationen skal opbevares i 5 år og fremvises tilsynsmyndigheden på forelangende.
- 7.9 Hvis virksomhedens elforbrug overstiger 107.000 kWh/år skal der foretages et energieftersyn inden 1 år efter at elforbruget overstiger ovenstående. Besøgsrapporten fra energieftersynet skal fremsendes miljømyndigheden, og eventuelle forslag til forbedringer, som via en besparelse på el kan tilbagebetales indenfor 2 år, skal udføres senest 2 år efter ansøgers modtagelse af besøgsrapporten

8. Andet

- 8.1 Ved ophør med svineproduktion skal ansøger tømme stalde og anlæg for dyr og gødning, bortskaffe kemikalier m.v. samt sløjfe unødvendige olietanke.
- 8.2 For overjordiske tanke etableret før 1. september 2005 skal reglerne i olietanksbekendtgørelsen følges.
- 8.3 Vandhullerne ved lokalitet 10 og 2 markeret på bilag 5 skal have minimum 5 meter dyrknings-, gødnings- og sprøjtefrie bræmmer. De 5 meter måles fra vandhullets kronekant lig praksis for bræmmer langs vandløb. Bræmmerne må gerne slås.
- 8.4 Ændring af udbringningsarealer for CVR-nummeret skal meddeles Sønderborg Kommune.
- 8.5 Skriftlige aftaler om overførsel af gødning til opbevaring på anden ejendom som beskrevet i ansøgningen på Nolvevej 22 og St. Jydevad Forsøgsstation, Bylderup Bov skal være miljømyndigheden i hænde senest den 2. marts 2009.

9. Ikrafttrædelse og tidsfrister

- 9.1 Godkendelsen træder i kraft 28. januar 2009. Virksomheden skal opfylde kravene i denne godkendelse senest 3 måneder efter godkendelsen er trådt i kraft. Godkendelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 2 år, fra den er endeligt meddelt.
- 9.2 Virksomheden skal 2 år efter, at godkendelsen er endeligt meddelt, oplyse miljømyndigheden om, i hvilken grad godkendelsen er udnyttet.

Klage

Godkendelsen kan indenfor en frist på 4 uger, fra afgørelsen er offentligt bekendtgjort i de lokale dagblade, påklages til Miljøklagenævnet. Klagevejledning er vedlagt godkendelsen. Klagefristen udløber 25. februar 2009.

Hvis afgørelsen påklages, kan klagemyndigheden beslutte at ændre vilkårene i godkendelsen eller helt at ophæve godkendelsen. Hvis godkendelsen udnyttes inden klagefristens udløb - og inden en eventuel klage er afgjort af klagemyndigheden - sker udnyttelsen på virksomhedens ansvar.

Generelt

Hvis virksomheden udvides eller ændres bygningsmæssigt eller driftsmæssigt på en måde, der medfører forøget eller anden forurening, skal dette godkendes af Sønderborg Kommune, før udvidelsen eller ændringen sker (jf. § 33 i miljøbeskyttelsesloven).

Ifølge godkendelsesbekendtgørelsen skal miljøgodkendelsen regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Første revurdering skal foretages efter 8 år, og forventes at ske i år 2017

Godkendelsen omfatter udelukkende forholdet til miljølovgivningen. Andre godkendelser/tilladelser i forhold til anden lovgivning (fx byggeloven, planloven m.v.) skal søges separat.

Helle Dueholm Pedersen
Agronom i Landbrugsgruppen
Fagcenter Natur, Miljø og Byg
Sønderborg Kommune

KLAGEVEJLEDNING

Denne godkendelse er meddelt i overensstemmelse med miljøbeskyttelseslovens kapitel 5 (*Miljøministeriets lovbekendtgørelse nr. 1757 af 22. december 2006 om miljøbeskyttelse*).

Godkendelsen kan indenfor en frist på 4 uger - fra den er offentliggjort i de lokale dagblade - påklages til Miljøklagenævnet af:

- Gårdejer Jan Paulsen Petersen, Svennesmølle 26, 6470 Sydals
- Enhver, der har en individuel og væsentlig interesse i sagens udfald
- Sundhedsstyrelsen v. Embedslægeinstitutionen Syddanmark
- Arbejdstilsynet
- Danmarks Naturfredningsforening
- Danmarks Sportsfiskerforbund
- Friluftsrådet
- Dansk Ornitologisk Forening

Godkendelsen kan påklages i overensstemmelse med reglerne i miljøbeskyttelseslovens kapitel 11.

En kopi af denne godkendelse er sendt til:

- Jan Paulsen Petersen, Svennesmølle 26, Sydals
- Miljøministeriet v. Miljøcenter Ribe
- Sundhedsstyrelsen v. Embedslægeinstitutionen Syddanmark
- Arbejdstilsynet
- Danmarks Naturfredningsforening
- Danmarks Sportsfiskerforbund
- Friluftsrådet
- Dansk Ornitologisk Forening

En eventuel klage skal være skriftlig. Klagen skal sendes til Sønderborg Kommune, Rådhusvej 10, 6400 Sønderborg, att: Landbrugsgruppen. Landbrugsgruppen videresender den til Miljøklagenævnet sammen med det materiale, der ligger til grund for sagens bedømmelse. Klagen skal være modtaget af Sønderborg Kommune inden klagefristens 25. februar 2009.

Et eventuelt sagsanlæg skal ifølge miljøbeskyttelseslovens § 101 stk. 1, være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er modtaget, eller - hvis sagen påklages - inden 6 måneder efter, at den endelige afgørelse foreligger

BILAG

LISTE OVER SAGENS AKTER

- Ansøgning om miljøgodkendelses indgået 20/3 2007, bilag 07/862/1
- Supplerende oplysninger til ansøgningsmateriale - Materiale vedrørende arealer, N og P balance og antal dyr i staldene, indgået 20/6 2007, bilag 07/862/ 10
- Brev vedr. partshøring, afsendt 13/7 2007, bilag 07/862/14
- Brev til Jan Kay, Svennesmølle 24, med kopi af ansøgningsmaterialet, 31/7 2007, bilag 07/862/7
- Redegørelse for produktion og arealer, indgået 12/9 2007, 07/862/13
- Aftaler om overførsel af gødning, indgået 12/09 2007, 07/86/11
- Forespørgsel til Jan Paulsen Petersen om at modtage de manglende oplysninger hurtigst muligt, 25/9 2007, 07/862/14
- Korrespondance med Tønder Kommune vedr. udbringningsarealer, 15/10 2007, 07/862/29, 07/862/30, 07/862/31
- Korrespondance med Aabenraa Kommune vedr. udbringningsarealer, 16/6 2008, 07/862/52
- Annoncering af ansøgningsmaterialet, Sønderborg Ugeavis 20/8 2008, bilag 07/862/57
- Udtalelse fra Naturgruppen, Sønderborg Kommune vedr. 1000 meter zonen omkring ejendommen, 07/862/45
- Brev om ændring af praksis vedr. paddekonsulent og 5 meter bræmmer omkring vandhuller 07/862/59
- Brev vedrørende 5 meter bræmmer omkring vandhuller til Jan Paulsen Petersen, 28/8 2008, 07/862/46
- Svar på spørgsmål vedr. BAT, olietanke og 5 meter bræmmer, 12/11 2008, 07/862/67
- Nyt revideret amtsregneark, 18/12 2008, 07/862/68
- Annoncetekst til Sønderborg Ugeavis, 6/1 2009, 07/862/75
- Transportveje for gylle, 27/01 2009, 07/862/78
- Mail fra konsulent med supplerende oplysninger, 27/01 2009, 07/862/79
- Flere supplerende oplysninger, 27/01 2009, 07/862/81
- Udtalelse fra Naturgruppen vedr. vandhullet ved ejendommen, 27/01 2009, 07/862/84

Scannet kort med virksomhedens placering

Scannet kort med virksomhedens arealer – Bemærk flere sider

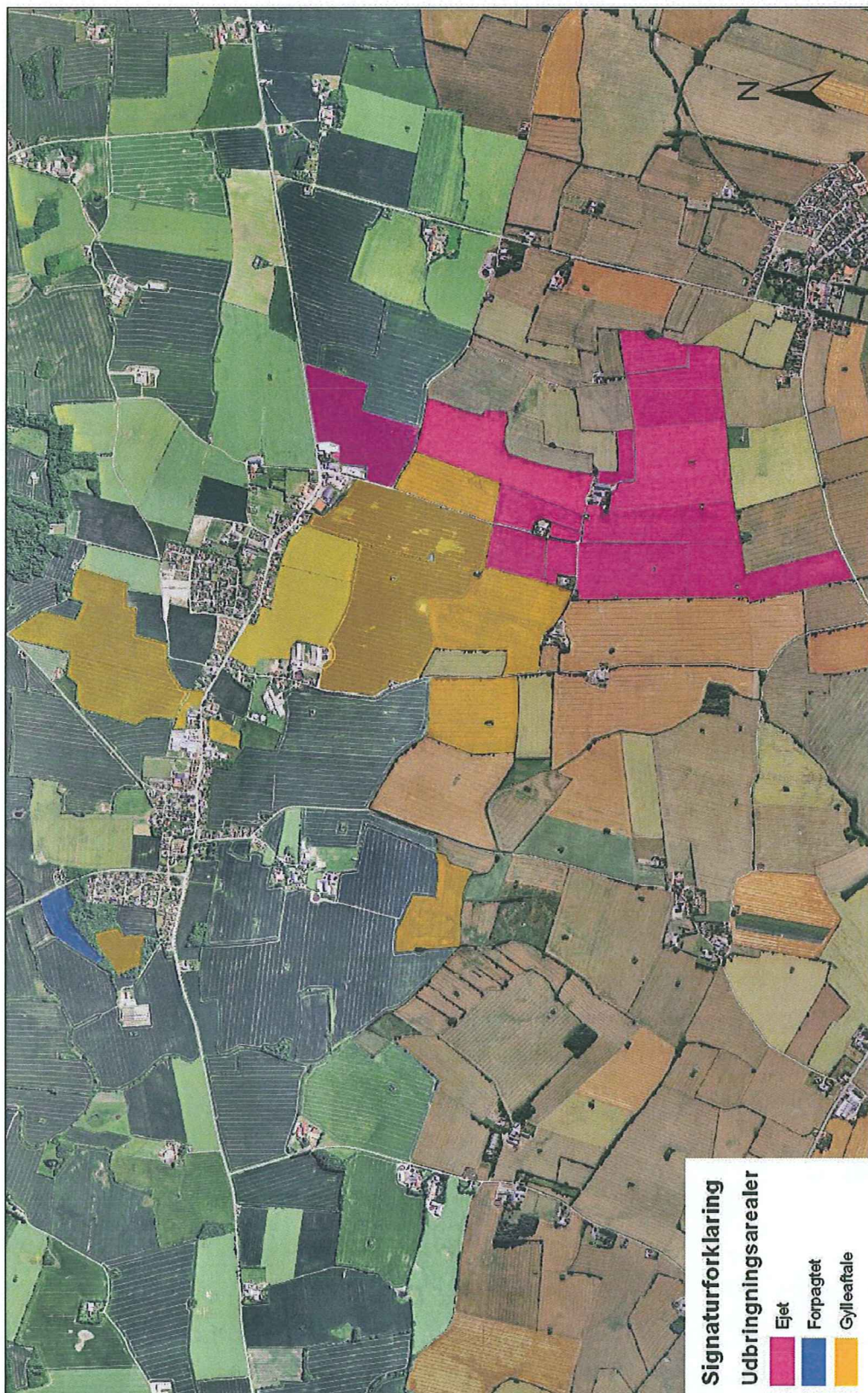

Signaturforklaring
Udbringningsarealer
Ejet
Forpagtet
Gylleafale

Udbringningsarealer ved Klinting

Sønderborg
Landbrugsgruppen

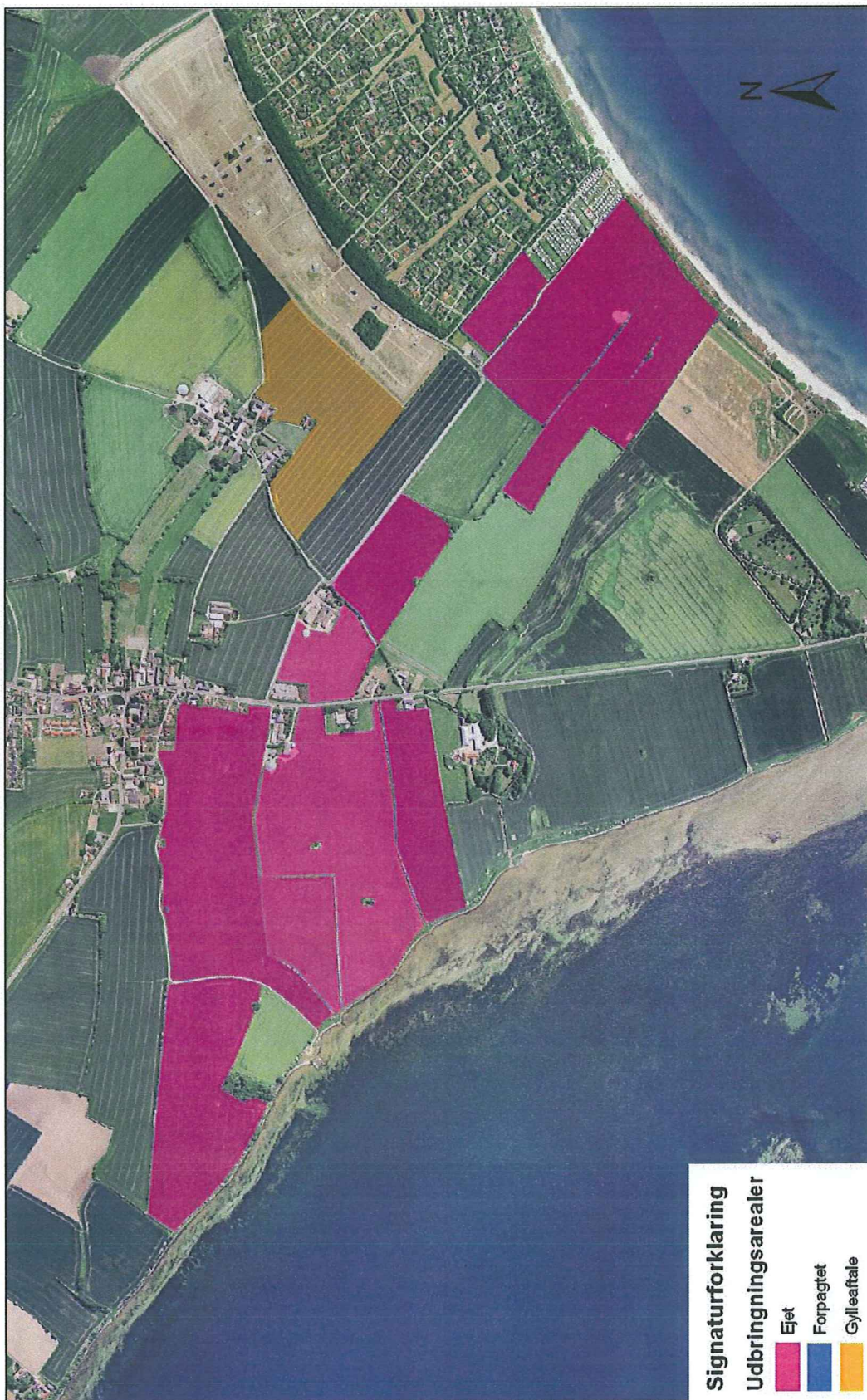

Signaturforklaring
Udbringningsarealer

- Ejet (Pink)
- Forpægtet (Blue)
- Gylleaftale (Yellow)

Udtegnet den
Målestørrelse 1:14.000
0 100 200 300 400 meter

Udbringningsarealer omkring Tandslet

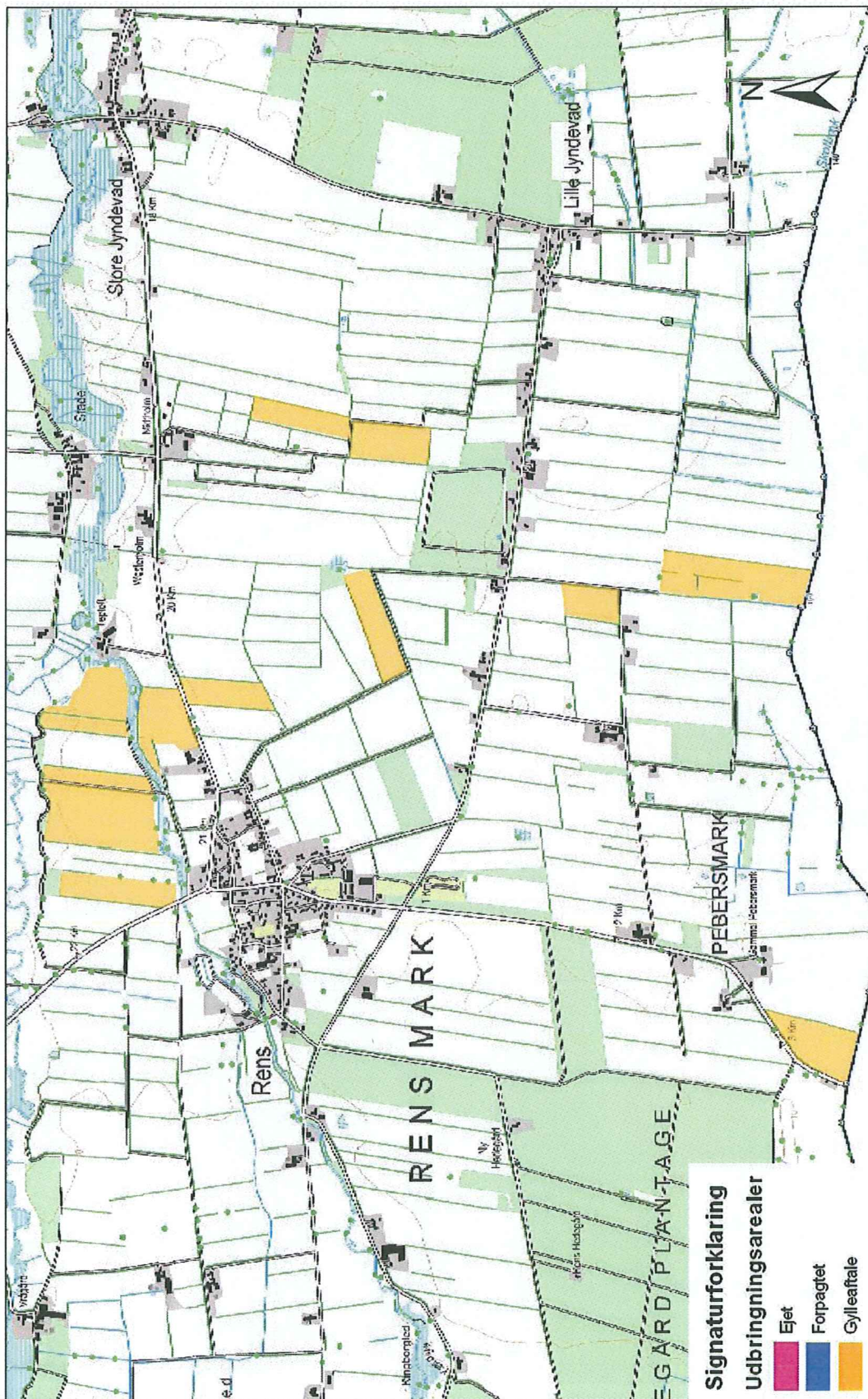

Signaturforklaring
Udbringningsarealer
Ejet
Forpagtet
Gylleaftale

Udtaget den
Målestok 1:5.000
0 50 100 200 300 400 meter

Udbringningsarealer syd for Skovby

 Sønderborg
Landbrugsgruppen

Signaturforklaring

Udbringingsarealer

Ejet

Forpagtet

Gylteafale

Udtegnit den
målestok 1:6.000

0 50 100 200 300 400 meter

Udbringingsarealer øst for Skovbyballe

Udbringningsarealer ved Mommark

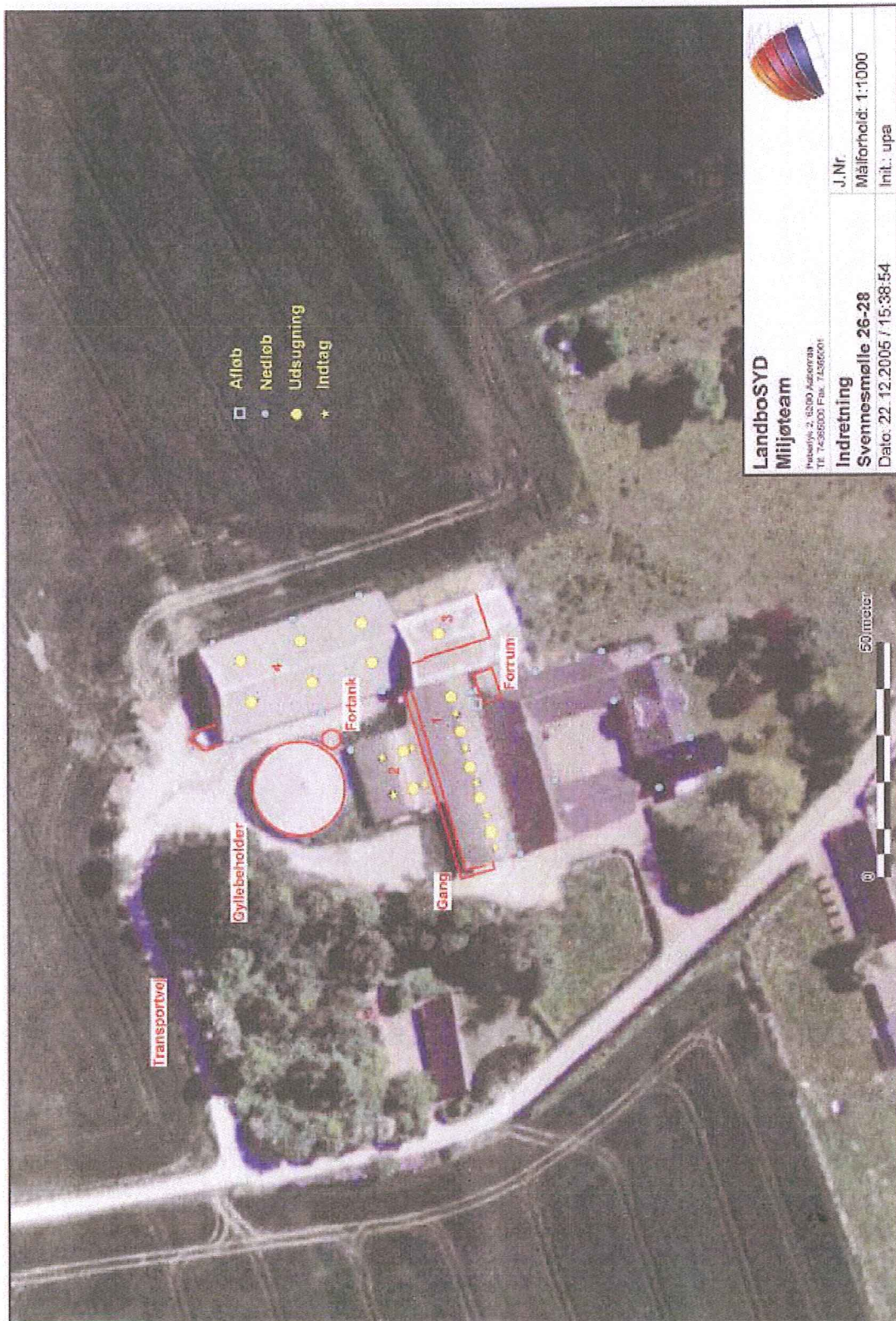
Signaturforklaring
Udbringningsarealer

- Ejet
- Forpagtet
- Gylleafale

Udtagnet den
Målførhold 1:7.309
0 50 100 200 300 400 meter

Udbringningsarealer ved Guderup

Scannet kort med bygningers mål og indretning

Kort over lokaliteter, hvor der stilles vilkår om 5 meter bræmmer

STALDLUGTBEREGNING

Staldlugten beregnes efter FMK's vejledning for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde. Denne beregningsmetode beregner ud fra antal kg dyr på stald og en gennemsnitlig lugtemission pr. kg dyreart. Beregningerne foretages ud fra den "værst tænkelige situation" - dvs. en sommerperiode med en lufttemperatur på mere end 20 °C og en maksimal belægning i forhold til vægt.

Beregningerne tager ikke hensyn til den aktuelle stalddtype, udsugningsforholdene, renholdelse m.v.

En fastsættelse af geneafstanden afhænger af, hvilken områdetype de nærliggende boliger indplaceres i. Vejledningen bygger på den opfattelse, at beboere i forskellige typer områder har forskellige tolerancetærskler overfor landbrugslugt.

En samlet bebyggelse i landzonen vælges som områdetype II, som antages at have lavere tolerance over for lugt end enkelt beliggende boliger i landzonen (områdetype III), men større tolerance end boligområder i byzone eller sommerhusområder (områdetype I). I dette tilfælde vælges områdetype 3, som er samlet bebyggelse i landzonen.

Beregning:

Før			Efter		
Antal dyr på stald ad gangen	Gennemsnitsvægt i kg	Maksimal lugtemission i LE/s	Antal dyr på stald ad gangen	Gennemsnitsvægt i kg	Maksimal lugtemission i LE/s
2240 slagtesvin	65	21.840	2080 slagtesvin	70	21.840
Total			Total		

Der regnes med at, slagtesvin større end 25 kg afgiver 150 LE/s pr. 1.000 kg og øvrige svinestalde afgiver 60 LE/s pr. 1.000 kg. Lugtbidrag fra ammekøer og tyr, som er udegående medtages ikke.

Lugtbidrag:

$$\frac{[\text{antal_stipladser}] \times [\text{gns._vægt}] \text{ kg} \times [\text{antal}] \text{ LE/s}}{1000 \text{ kg}} = 21.840 \text{ LE/s}$$

Geneafstand:

$\sqrt{[\text{område_faktor}] \times [\text{mængde_lugt}]} = 263 \text{ m}$
dvs. en geneafstand på 263 m for områdetype III.

Konsekvensområde for lave kilder:

$1,6 \times [\text{mængde_lugt}]^{0,6} = 642 \text{ m}$

Opsummering:

Geneafstanden er uændret 263 m.

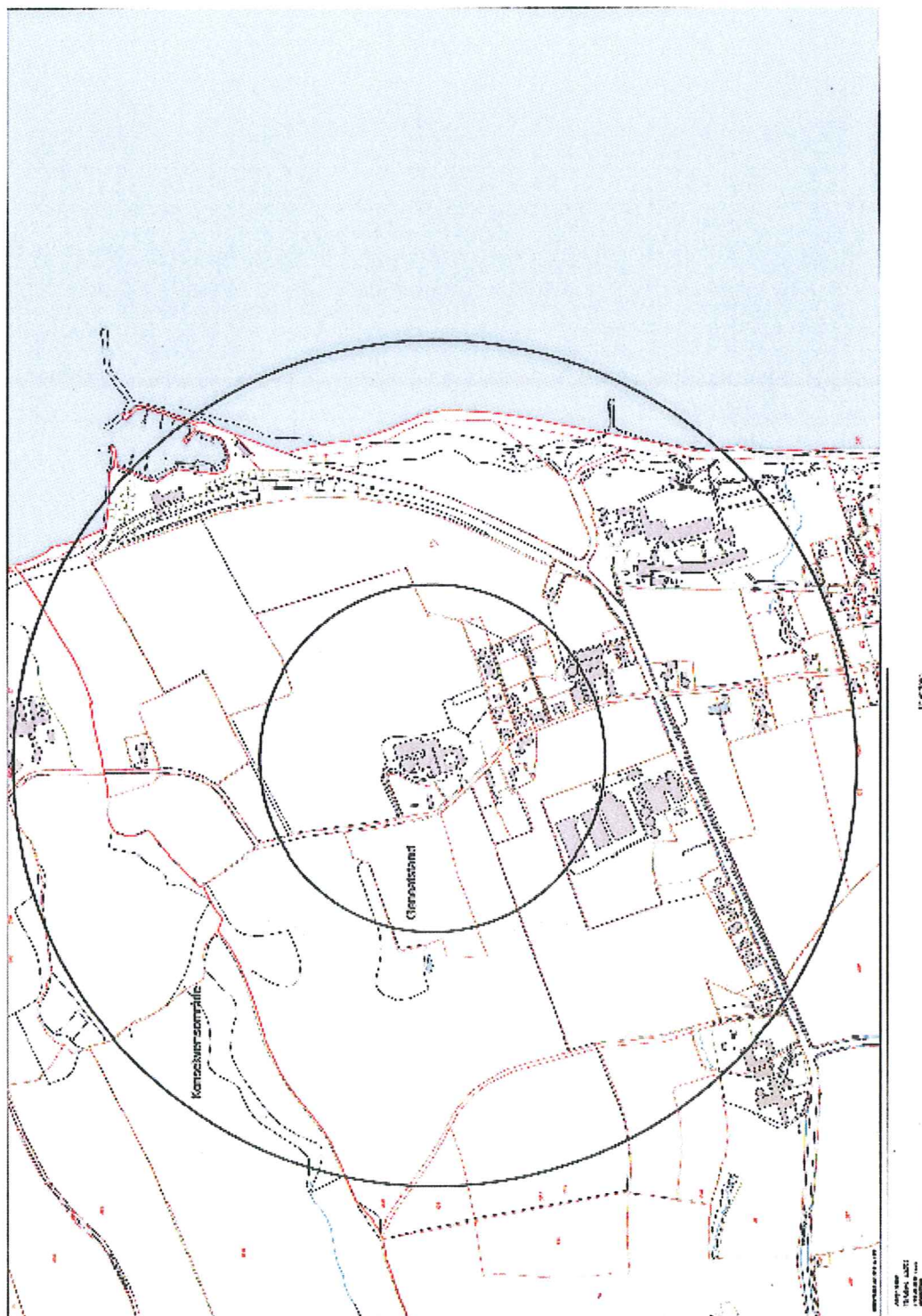
Konsekvensområdet for staldlugt i sommerperioden er uændret 642 m.

Dette betyder, at man inden for en afstand af 263 m fra staldbygningerne ligger i et område, hvor der må forventes at komme betydelig (muligvis uacceptabel) lugt fra staldene.

Konsekvensområdet for lugten er på ca. 642 m. Dvs. i området fra ca. 263 m til ca. 642 m vil staldlugt kun undtagelsesvis kunne registreres. Den største lugtafgivelse er i sommerperioden, hvorfor det er denne beregning der lægges til grund for vurderingen.

Geneafstandene er indtegnet på kortet på næste side.

Kort over gene og konsekvensområde for lugt før og efter ændringen af dyreholdet

Screeningsafgørelse fra Sønderjyllands Amt

Sønderjyllands Amt

INDGÅET
05 FEB. 2003
SOMJan P. Petersen
Tandshede 9
Tandslet
6470 SydalsPlanafdelingen
Amtsbygden
Skejlbækvej 2
6200 Aabenraa
Telefon 7433 5050
Telefax 7433 5152
E-mail: Amtet@sja.dk
Homepage: http://www.sja.dkJ.nr. 8-50-11-535-11-02
Ref. TLACM
4. februar 2003

Emne: VVM-screening af produktionsudvidelse på ejendommen matr. nr. 13 m.fl. Mommark, Lysabild beliggende Svennesmølle 26-28, 6470 Sydals.

Amtet har den 9. december 2002 modtaget din ansøgning om VVM-screening af en produktionsudvidelse på din ejendom.

Afgørelse om VVM-pligt

Sønderjyllands Amt har truffet afgørelse om, at udvidelse af din husdyrproduktion fra 237 DE tungsvin til 249 DE slagtesvin på matr. nr. 13 m.fl. Mommark, Lysabild beliggende Svennesmølle 26-28, 6470 Sydals *ikke er omfattet af bestemmelserne om VVM-pligt* efter §3, stk. 2 i bekendtgørelse nr. 428 af 2. juni 1999 (Samlebekendtgørelsen), idet produktionen og bygningsanlægget ikke forventes at få væsentlig indvirkning på miljøet.

Amtets afgørelse om VVM-pligt vil blive offentliggjort i Sønderborg Ugeavis i uge 8 og afgørelsen kan påklages til Naturklagenævnet, jf. klagevejledning.

Redegørelse for projektet

Den nuværende besætning ønsker du udvidet fra 6975 tungsvin (30-125 kg) (svarende til 233 DE i henhold til BEK nr. 877 af 10/12/1998, samt til 237 DE i henhold til BEK nr. 604 af 15/07/2002) til 8950 slagtesvin (30-100 kg) (svarende til 249 DE i henhold til BEK nr. 604 af 15/07/2002). Produktionsudvidelsen medfører ikke ændring af driftsbygningerne, idet produktionsudvikling har medført en større væksthastighed, hvorfor der kan produceres et ekstra hold svin om året.

Til ejendommen hører 57,7 ha, hvoraf 54 ha kan anvendes til udbringning af husdyrgødning. Arealkravet er 51 ha. Der foreligger skriftlige gylleaftaler for 135 ha, der kan anvendes til udbringning af husdyrgødning. Harmonibehovet til den ønskede produktion er efter de gældende bestemmelser på 177,6 ha. Der er således tilstrækkeligt areal til at opfylde harmonibehovet efter de gældende regler, ligesom arealkravet er opfyldt.

Ejendommen er beliggende ca. 60 m nord for nærmeste naboejendom, som ligger i udkanten af Mommark. Kommunen oplyser, at der ikke kræves lokaliseringsgodkendelse, idet den vurderer, at udvidelsen af produktionen ikke medfører en forøget forurening.

Vurdering af projektet

I forbindelse med vurderingen af projektets mulige indvirkning på miljøet er vurderet påvirkningen af grundvandsressourcerne, produktionens påvirkning af beskyttede naturtyper og eventuelle lugtgener i forhold til omgivelserne.

Grundvandsforhold

Det vurderes, at risikoen for påvirkning af grundvandsressourcerne er lille, da ingen af harmoniarealerne ligger i områder med drikkevandsinteresser eller i nitratfølsomme områder.

Naturforhold

En del af gylleaftalerne (ca. 500 m) ligger ned til et vandløb (Grønå), der i Regionplan 2001-2012 er målsat som "Laksefiskevand". Vandkvaliteten i åen er tilfredsstillende til ikke tilfredsstillende i forhold til amtets målsætning, og det er derfor vigtigt, at der tages hensyn til vandløbet ved udspredding af husdyrgødning, herunder at den lovpligtige 2 m bræmme overholdes.

Endvidere ligger en del af gylleaftalerne (ca. 350 m) op til et vandløb, der i Regionplan 2001-2012 er målsat som "Særligt naturvidenskabeligt interesseområde". Vandkvaliteten i åen er tilfredsstillende i forhold til amtets målsætning, og det er derfor vigtigt, at der tages hensyn til vandløbet ved udspredding af husdyrgødning, herunder at den lovpligtige 2 m bræmme overholdes.

Fleere af udbringningsarealerne (ca. 1300 m) grænser ligeledes op til vandløb og søer der er beskyttet i henhold til Naturbeskyttelses lovens §3. Tilstanden af vandløbene og søerne må ikke ændres uden dispensation fra amtet. Dette vil bl.a. sige, at det må sikres, at vandløbene og søerne ikke tilføres gødning eller sprøjtemidler. Det antages, at der bevares den lovkrævede dyrkningsfrie 2-meter bræmme mod vandløb og søer jf. §69 i vandløbsloven.

Endvidere grænser flere af udbringningsarealerne op til og ligger på engområder. Denne naturtype er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, hvilket betyder, at tilstanden af disse områder må ikke ændres uden dispensation fra amtet. Dette vil bl.a. sige, at det må sikres, at der ikke sker en forøgelse i tilførslen af gødning eller sprøjtemidler til engområderne. De engområder, som er markeret som udbringningsarealer, må derfor ikke benyttes til yderligere udbringning af gylle.

Der findes nogle steder sten- og jorddiger langs udbringningsarealerne. Digerne er beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens § 4, og må ikke beskadiges eller sløjfes uden dispensation fra amtet.

Det vurderes at påvirkning af de beskyttede naturtyper, som følge af produktionsudvidelsen vil være lille.

Lugtgener

Kommunen vurderer at udvidelsen ikke medfører øgede lugtgener, idet FMK Fyn's lugtberegningsmodel viser, at der ikke sker en stigning af lugtenheder. Ligeledes vil en større mængde gylle ikke medvirke til en øget fordampning af ammoniak, idet den afgørende faktor for fordampning af ammoniak er arealet, hvori gyllen løber. Lagtykkelsen af gyllen har ikke nogen betydning for fordampningen, og arealet af gyllekanalerne er uændret.

Sammenfatning

Efter en konkret vurdering er det amtets sammenfattende vurdering, at projektet ikke forventes at få væsentlig indvirkning på miljøet, hvorfor projektet ikke er omfattet af kravet om VVM-pligt.

Vigtige forhold

Tilstanden af de beskyttede naturtyper, de såkaldte § 3-arealer må ikke ændres uden dispensation fra amtet. Det betyder bl.a., at der ikke må foretages jordbehandling eller tilføres gylle, sprøjtemidler m.v. til engarealer, søer, vandløb og andre beskyttede områder.

Sten- og jorddiger, der er omfattet af bestemmelserne i naturbeskyttelseslovens § 4 må ikke beskadiges eller sløjfes uden dispensation fra amtet.

Opmærksomheden henledes på, at enhver ændring af ejendommens harmoniareal skal indsendes til godkendelse i amtet.

De regionplanmæssige interesser og retlige forhold er vist på vedlagte kort.

Med venlig hilsen

Claus Marcussen

Geolog

Tlf. direkte: 74335466

E-mail: Claus_Marcussen@sja.dk

Kopi til

Sønderborg Områdets Miljøcenter. Att: Torben Gram
Lorens P. Petersen, Noldevej 22, 6372 Bylderup Bov (gylleaftale)
Peter Mussmann, Sarupvej 34, 6470 Sydals (gylleaftale)
Sønderjysk Landboforening, Billundvej 3, 6500 Vojens. Att: Peter Bonefeld
Plantedirektoratet, Skovbrynet 20, 2800 Kongens Lyngby

Vedlagt: Kortbilag
Klagevejledning

Klagevejledning

vedr. afgørelse om, at anlægget ikke fordrer udarbejdelse af VVM.

Afgørelser truffet i henhold til § 3, stk. 2, bilag 2, nr. 2 i bekendtgørelse nr. 428 af 2. juni 1999 kan påklages til Naturklagenævnet, for så vidt angår retlige spørgsmål, jf. § 58, stk. 1 i lov om planlægning.

Det vil sige, at De f.eks. kan klage, hvis De ikke mener, at amtet har haft hjemmel til at træffe afgørelsen. De kan derimod ikke klage over, at amtet efter Deres opfattelse burde have truffet en anden afgørelse.

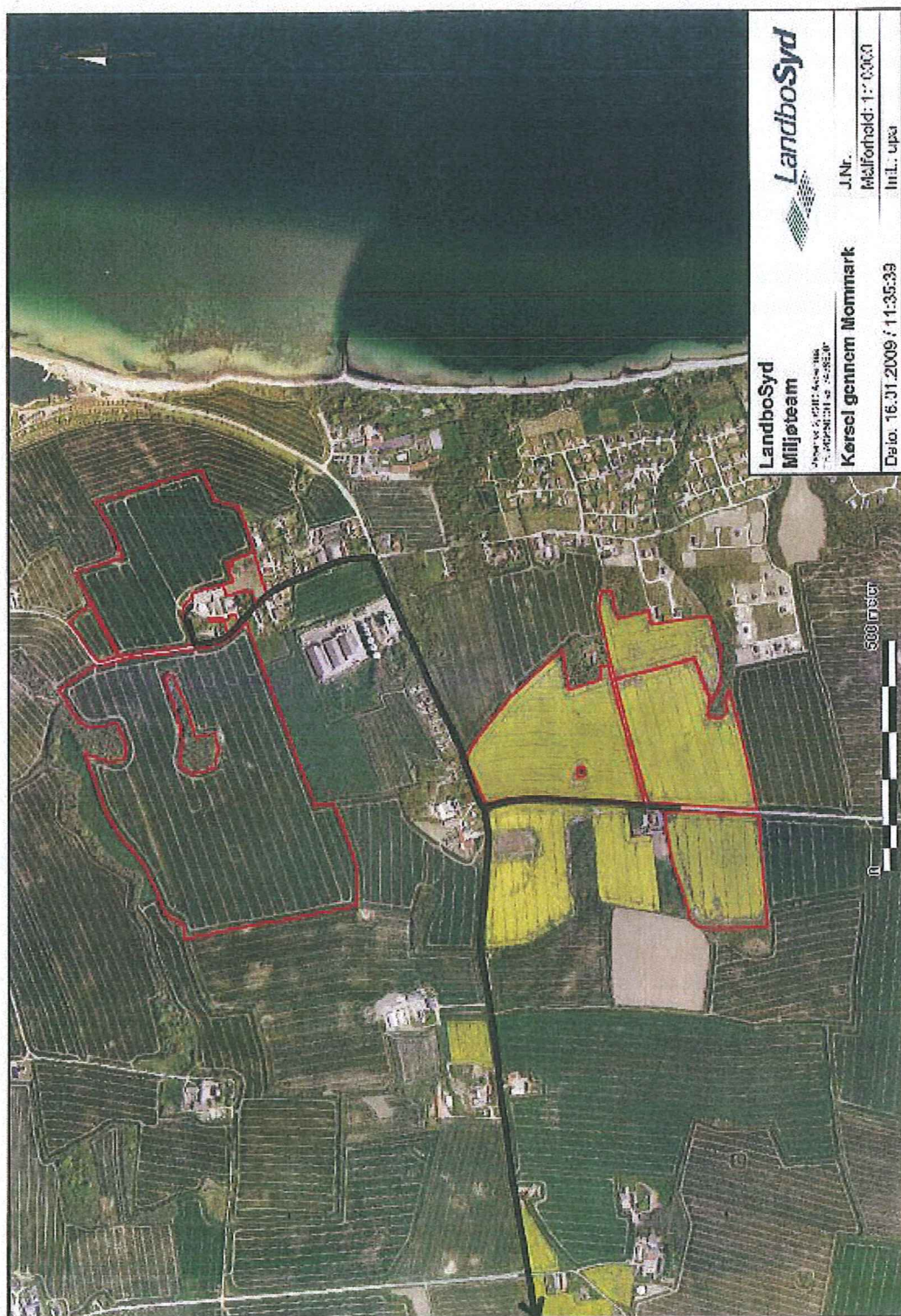
Klageberettigede efter § 58 er miljø- og energiministeren og i øvrigt enhver med retlig interesse i sagens udfald, jf. § 59.

Klagen skal være skriftlig og være modtaget af Naturklagenævnet inden 4 uger efter, at afgørelsen er offentliggjort.

Klagen indsendes til Naturklagenævnet, Frederiksborggade 15, 1360 København K.

Hvis De vil indbringe afgørelsen for domstolene, skal dette ske inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt eller offentliggjort, jf. § 62, stk. 1.

Oversigt over transportveje for gylle fra ejendommen

REFERERET MATERIALE

Der er nedenfor en liste over refereret og anvendt materiale ved udarbejdelsen af godkendelsen. Det er dog sådan, at virksomheden altid skal følge gældende lovgivning.

Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 943 af 16. september 2004 om godkendelse af listevirksomhed (Godkendelsesbekendtgørelsen)

Rådets direktiv 96/61/EF af 24. september 1996 om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening.

Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 723 af 12. september 1997 om kontrol af beholdere for flydende husdyrgødning, ensilagesaft eller spildevand

Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 428 af 2. juni 1999 om supplerende regler i medfør af lov om planlægning med senere ændringer (Samlebekendtgørelsen)

Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 633 af 27. juni 2005 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines (Olietankbekendtgørelsen)

Miljøministeriets Lov nr. 1572 af 20/12/06 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

Miljøministeriets Lovbekendtgørelse nr. 1757 af 22/12/2006 om miljøbeskyttelse

Miljøministeriets Lovbekendtgørelse nr. 1042 af 20/10 2008 om naturbeskyttelse

Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 648 af 18/06/2007 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug

Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1695 af 19/12/2006 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v.

Fødevareministeriets bekendtgørelse nr. 1152 af 23/11/2006 om husdyrhold og arealkrav m.v.

Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggenders bekendtgørelse nr. 439 af 11/05/2007 om opbevaring af døde dyr

Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 533 af 18/06/2003 om bekæmpelsesmidler med senere ændringer

Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1517 af 14/12/2006 om miljøregulering af visse aktiviteter

Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1634 af 13/01/2006 om affald (Affaldsbekendtgørelsen)

Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 724 af 1/7/2008 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines (Olietankbekendtgørelsen)

Regulativ for erhvervsaffald i Sønderborg Kommune

Regulativ og forskrift for farligt affald i Sønderborg Kommune

Regulativ og forskrift for klinisk risikoaffald og andet farligt affald fra sundhedssektoren

Regionplan for Sønderjyllands Amt 2005-2016

Statens Skadedyrlaboratoriums retningslinier for fluebekæmpelse på gårde med husdyr i 2003 (<http://www.dpil.dk/dpil2005/HTML/flueretn.htm>)

Vejledning fra Miljøstyrelsen nr. 4 fra 1997 om godkendelse af husdyrbrug

Vejledning fra Miljøstyrelsen nr. 5 fra 1984 om ekstern støj

Vejledning fra Miljøstyrelsen nr. 6 fra 1984 om måling af ekstern støj fra virksomheder

Vejledning fra Miljøstyrelsen nr. 5 fra 1993 om beregning af ekstern støj fra virksomheder

Vejledende retningslinier for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde, 2. udgave 2002, udgivet af FMK, Foreningen af Miljømedarbejdere ved Kommunerne

